СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXIV СЪЕЗДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашинглар!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. 3 апрель 1971 йил, шанба ✦ № 76 (14.946). ◆ Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIV СЪЕЗДИНИНГ ТЎРТИНЧИ КУНИ

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

2 апрель куни Москвада Кремлдаги Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXIV съезди ўз ишини давом эттирди.

Съезд эрталабки мажлис бошида съезд Мандат комиссиясининг докладини тинглади. Мандат комиссиясининг раиси ўртоқ **И. В. Капитонов** қилган докладни съезд якдиллик билан тасдиқлади.

Сўнгра КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладини ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладини муҳокама қилишда Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **А. Ю. Снечкус,** СССР мудофаа министри **А. А. Гречко,** КПСС Олтой ўлка комитетининг биринчи секретари **А. В. Георгиев** ўртоқлар қатнашдилар.

Делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ **Юмжагийн Цеденбал** съездни табриклади.

Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ўртоқ **Нгуен Ван Хиеу** минбарга чиққанида, делегатлар ва меҳмонлар уни қизғин кутиб оладилар. У Америка агрессорлари ва шу агрессорларнинг малайларига қарши қаҳрамонона кураш олиб бораётган Жанубий Вьетнам халқи номидан съездни табриклади. Ўртоқ Нгуен Ван Хиеу Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети Президиумининг КПСС XXIV съездига табрикномасини топширди.

Сўнгра КПСС Марказий Комитети ҳамда КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладлари юзасидан Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **И. И. Бодюл** сўзга чиқди.

Делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий комитетининг аъзоси, Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг секретари, Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар Кабинети Раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ **Ким Ир** съездни табриклади.

Сўнгра КПСС Марказий Комитети ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладлари юзасидан Белоруссия ССР Витебск областидаги «Нефтестрой» тресги қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи **Ф. С. Кураленок** сўзлади.

Эрталабки мажлис охирида Югославия Коммунистлар союзи Президиуми Ижроия бюросининг аъзоси ўртоқ **Миялко Тодорович** съездни табриклади. Делегатлар ва меҳмонлар уни қизғин кутиб олдилар.

* * *

Кечқурунги мажлисда КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доклади ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладини муҳокама қилиш давом эттирилди.

Мажлисда Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **И. Г. Кэбин,** Херсон область Геническ районидаги «КПСС XXII съезди» колхозининг раиси **И. П. Мазунов,** ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Е. М. Тяжельников** ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Шундан кейин съездни чет эл коммунистик ва ишчи партияларининг вакиллари: Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари **Луис Корвалан,** АҚШ Коммунистик партиясининг Бош секретари **Гэс Холл,** Ҳиндистон Коммунистик партияси миллий кенгашининг Бош секретари **Чандра Ражешвар Рао** ўртоқлар табрикладилар. Делегатлар ва меҳмонлар уларни қизғин кутиб олдилар.

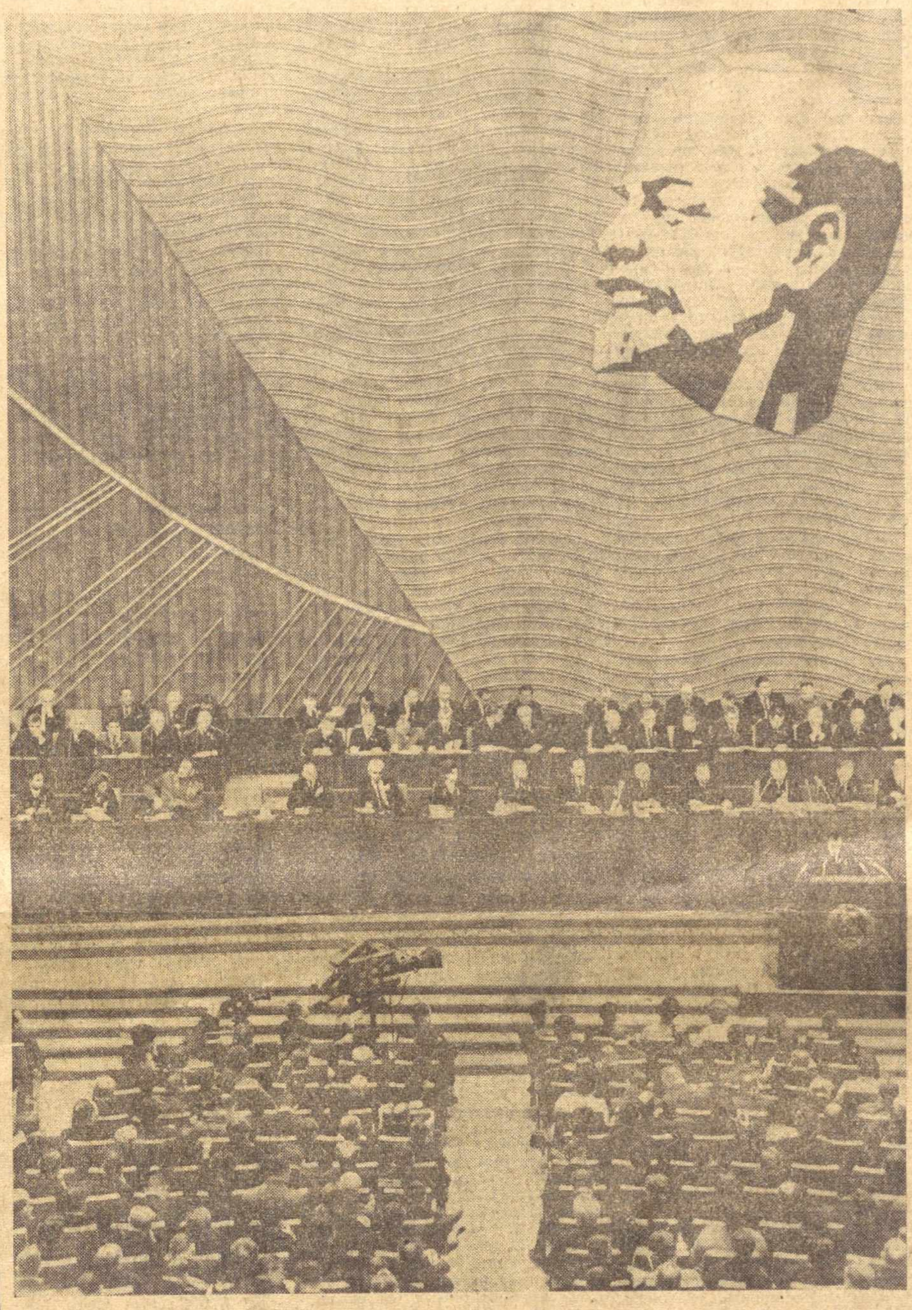

МОСКВА. КПСС XXIV съезди. Суратда: съезднинг мажлислар зали. (ТАСС фотохроникаси).

ЁШ ЛЕНИНЧИЛАР САЛЮТИ

...Кремлнинг Съездлар саройи. Раислик қилувчи ўртоқ А. П. Кириленко съездни табриклашга ёш пионерлар келганини эълон қилади ва уларни залга таклиф этади.

«Диққат» сигнали янграйди. «Пионер дружиналари марши» музикаси остида байроқлар кўтарган, горнлар ва қизил гуллар тутган пионерлар кириб келадилар. Делегатлар ва меҳмонлар ўринларидан турадилар ва ёш авлодни музика садолари остида қизғин олқишлайдилар.

Саҳнада бир группа болалар саф тортади, уларнинг бир-бирига уланган қўнғироқдек овозлари янграйди.

Янгра, барабан!
Карнайчилар,
сафимизнинг маршини чалинг!
Ол байроқлар ҳилпирасин
зал гумбазида!
Коммунистлар съездига,
жондош партиямизга
Алангали пионерлик
саломимиз — қасида!
Ватан борар олға
Ленин байроғининг тагида,
Йилдан-йилга собит қадам,
йилдан-йилга музаффар.
Ленин яшар,
Ленин яшар
халқларимиз қалбида,
Фикримизда,
ишимизда
Доҳиймиз Ленин яшар!
Яшашдан, енгишдан беради сабоқ,
Ҳеч нарса олдида чекинмай мутлоқ,
Нурли чўққиларга борамиз дадил,
Фахру ғурур билан айтамиз бу чоқ:
Ленин барҳаётдир,
У шу залдадир!
Йигирма тўртинчи съездга Ватан
Зафар олиб келди ҳамма соҳадан.
Жанубдан тундра қадар кўз ташла:
Янги қурилишлар шуъласи яшнар.
Омборларга тўлди олтин донимиз,
Мўл ҳосил халқ кўрки, шарафшонимиз.
Бепоён Сибирда, тайга ичида
Нефть фонтанлари айни авжида.
Зангори экранга қаранг, кўрасиз:
Совет луноходи чизиб кетган из.
Тўлди саккизинчи беш йиллик план,
Муддатидан аввал бажарди Ватан!
Шу ердан бошланар янги зўр парвоз,
Тўққизинчи беш йиллик собит қадам, соз!
Янги ишларимиз улкан, бепоён,
Мамлакат мақсадга борар мардона.
Бошлайди партия-доно қўмондон,
Халқнинг қалби, ақли, номус-виждони.

Советлар мамлакатининг навқирон авлоди бахтиёр болалиги учун жонажон партияга ҳаяжонли шеърий мисраларда ташаккурини билдиради:

Оталар берган бахт, ҳур ҳаёт учун,
Тинч меҳнат учун ва луноход учун,
Бизга меҳрибонлик, истиқбол учун,
Қалбимиз лиқ тўла севги, садоқат,
Деймиз:
партиямиз, сенга минг раҳмат!
Ленин васияти ёдда доимо:
Коммунизм бўлмас билимсиз асло.
Сизни шод қилгувчи олган баҳомиз
Беш йилликда беш олиш — чин муддаомиз!
Домналар қурдик деб айта олмаймиз,
Аммо катталардан ортда қолмаймиз:
Комсомолнинг кичик мададкоримиз —
Спортмайдон, мактаб қуришда дастёр;
Дала шийпони ҳам ўз рўзғоримиз,
Бизнинг улушимиз у ерда ҳам бор.
Истаган ҳовлингиз томон бир қаранг —
Ҳар ерда қизғиндир мусобақа — жанг.
Болани қойишдан, айтинг, не фойда:
Бир сўзлик уларга эски қоида,
Кимки, тўп тепишдан бир пас тиндирар,
Улар шайба отиб ойна синдирар...
Залда кулги, чапаклар
Буни сиз шўхлик деб ўйламанг тағин,
Маҳорат етмайди — бизга ҳам қийин...
Билингки, болалар қатъиятли халқ,
Иродамиз кучли — пўлатдай метин.
Ахир, бирортамиз интилиб, бир вақт
Терма командада бўламиз тайин.

Болаларимиз эътиқодли мустаҳкам интернационалистлар бўлиб етишмоқдалар. Улар залнинг гулдурос қарсаклари остида бундай дейдилар:

Ол байроқ бошимиз узра ҳилпирар,
Меҳнаткаш болалар, қардош болалар,
Бизлар сиз билан!
Мазлумлар эрки деб курашган авлод—
Азиз болалари, билинг умрбод:
Бизлар сиз билан!
Вьетнам болалари,
Лаос болалари,
Камбоджа фарзандлари,
Қўрқмас жангчиларнинг
жон дилбандлари,
Бизлар сиз билан!
Бизлар сиз билан!

Қип-қизил гуллар кўтарган октябрятлар саҳнага югуриб чиқадилар. Жажжи бир қизалоқ стулга чиқиб олиб, «Ватанга раҳмат!» ашуласини хор қилиб ижро этган октябрятларга дирижёрлик қилади.

Делегатлар жажжи болаларни қизғин табриклайдилар.

Октябрятлар залга мурожаат қиладилар:

Қадрли делегатлар!
Салом йўллар сизга октябрятлар!
Жуда ҳам сўраймиз: киринглар
Мактаб деб аталган кенг уйимизга!
У ерда шўх куйлар жаранглар,
Қувноқлик татийди бор бўйимизга!
Вой-вўй, мунча кўп экан
Кўкракларда юлдузлар!
Кошки, сизга ўхшасак
Октябрятлар — бизлар!

Табрик қилиш навбати яна пионерларга келади:

Ватан тарбиятидан
биз, болалар, бахтиёр,
Оталарнинг йўлидан
оғишмай бормоқдамиз.
Биз — йигирма уч миллион,
пионерлик ифтихор,
Биз — Ленин авлодимиз,
Биз Ленинга содиқмиз!
Меҳнатимиз илҳомбахш,
ғайратимиз беҳисоб,
Ленин ғояларини
чиқарамиз рўёбга!
Қўшиғимиз —
зафарга чорлагувчи зўр хитоб,
Партия чақиради,
биз тайёрмиз жавобга!
Бизлар доим тайёрмиз!
Қурраимизни ёритди
кўклам қуёши ёрқин.
Зафар қўшиғи янграр
замин бўйлаб бепоён.
Яша, ҳур давлатимиз
Озод одамзод кўрки,
Қаҳрамон совет халқи,
Сенга бўлсин шараф-шон!
Ленинчи партиямиз,
Сенга бўлсин шараф-шон!
Шараф-шон!
Шараф-шон!

Залда яна қарсаклар янграйди. Пионерлар Съезд президиуми аъзоларига гуллар ва альбомлар топширадилар.

Раислик қилувчи ўртоқ А. П. Кириленко хитоб қилади:

— Ёш пионерлар! Коммунистик партия иши учун курашга тайёр бўлингиз!

Икки минг ёш ленинчи бу хитобга якдил ва якпафас жавоб қиладилар:

— Доим тайёрмиз!

Пионерлар авлодининг «Кечалари ловулласин гулханлар!» номли ашуласи янграб, ёш ленинчиларнинг коммунистлар — КПСС XXIV съезди делегатлари билан ҳаяжонли учрашуви якунланади.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ФАХРИЙ ВАХТАДА

ЖЎШҚИН МЕҲНАТ

КПСС XXIV съезди ўтаётган кунлар Наманган саноат корхоналарида жўшқин меҳнат билан нишонланмоқда. Кўпгина фабрика ва заводларнинг коллективлари съезд олди социалистик мажбуриятлари муваффақиятли бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар.

Машинасозлик, ёғ-экстракт, трансформатор заводларида ва бошқа корхоналарда кўп кишилик митинглар бўлиб ўтди. Шу митингларнинг қатнашчилари партиянинг ташқи ва ички сиёсатини, унинг ленинча йўлини қизғин маъқулладилар, янги беш йилликни муддатидан олдин бажаришга шай бўлиб турганликларини айтдилар.

Наманагандаги шойи ва костюмбоп газламалар комбинати ходимларининг митингида нутқ сўзлаган тўқувчи А. Ракчеева қуйидагиларни айтди:

— Партия съезди шарафига олган мажбуриятимни бажарганлигимни хурсандчилик билан маълум қиламан: илгари 17 та станокда ишлар эдим, энди эса Тошкент Тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси Казонцеванинг ташаббусини қувватлаб, 20 та станокда ишлашга қарор бердим.

Мастер ёрдамчиси Ю. Гродничев партия съезди шарафига апрель ойида пландан ташқари 15 минг метр пахта толаси билан лавсан аралаштириб тўқилган газлама ишлаб чиқариш мажбуриятини олди. Бу — март ойида у тўқиб чиқарган газламадан икки минг метр кўпдир.

ХАЛҚ БАХТ-САОДАТИНИ КЎЗЛАБ

Республика пойтахтининг ҳамма районларидаги башняли кранлар устида қизил байроқлар ҳилпираб турибди. Ҳозирги вақтда КПСС XXIV съезди шарафига фахрий вахтада туриб ишлаётган бинокорлар зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

153-қурилиш тресги иккинчи бошқармаси ишчилари ҳам съезднинг дастлабки кунларини олинган мажбуриятларни ошириб бажариш билан нишонладилар. Улар монтажчилар билан биргаликда иккита уй-жой биносини муддатидан илгари фойдаланиш учун топширдилар. Ана шу шинам квартираларга тошкентликларнинг 200 га яқин оиласи кўчиб киради.

Давлат комиссияси бу уйларни қабул қилиб олгандан кейин бинокорлар съезднинг дастлабки иш кунлари тўғрисида сиёсий ахборотчининг гапларини тинглаш учун тўпланишди. Қизғин суҳбат вақтида бетончи Зокир Муҳаммаджонов сўз олди.

— Ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклади ҳам, съезднинг ҳамма материаллари ҳам, — деди у, — халқ бахт-саодати тўғрисида ленинча ғамхўрлик қилиш руҳи билан суғорилган. Партия ҳаётимизни доим яхшилаш ва Ватанимиз қудратини ошириш учун зарур чораларнинг ҳаммасини амалга ошираётганлигини кўряпмиз.

Суҳбатнинг бошқа қатнашчилари ҳам бинокорларнинг юксак бурчи ҳақида гапирдилар. Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида коллектив планида кўрсатилган барча уй-жойларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилинди.

Трестнинг барча қурилиш майдонларида партия XXIV съездининг ишига бағишланган суҳбатлар ўтказилди. Бу суҳбатларда монтажчилар, бетончилар, пардозловчилар, қурилиш индустриясининг барча ходимлари партия томонидан ўз олдиларига қўйилган янги ва масъулиятли вазифаларни шараф билан бажарамиз, деб ишонч билдирдилар.

(ЎзТАГ).

ЁЗУВЧИЛАР ОВОЗИ

Кеча, 2 апрелда Тошкентдаги Ҳамид Олимжон номидаги Адабиётчилар уйида республика адабий жамоатчилигининг КПСС XXIV съездига бағишланган митинги бўлиб ўтди. Бунда ёзувчилардан Назир Сафаров, Раҳмат Файзий, Ҳамид Ғулом, Шукур Саъдулла ва бошқалар сўзга чиқиб, дил сўзларини айтдилар.

Митинг қатнашчилари КПСС XXIV съездига якдиллик билан табрик телеграммаси йўлладилар. Бутун истеъдодимизни, қалбимиз қўрини, дейилади телеграммада, шонли партиямиз белгилаб берган улкан вазифаларни сидқидилдан бажаришга бағишлаймиз.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

Шонли ленинчи партиямизнинг XXIV съезди муносабати билан кенг авж олган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган Ўзбекистон мебель ва ёғоч ишлаш саноатининг бошқармасига қарашли корхоналар катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Бошқармада товар маҳсулотини реализация қилиш бўйича биринчи квартал плани 29 март куниёқ муддатидан илгари бажарилган эди.

Бошқарма корхоналари кварталнинг қолган кунларида эса пландан ташқари 340 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга эришдилар. Бошқарманинг 29 корхонасидан 14 таси ишлаб чиқариш суръати бўйича илғорликни қўлдан бермай келмоқда.

* * *

Устюрт ясси тоғлигида «Тулей» компрессор станциясининг иккинчи навбатини қуришга киришилди. Бу ерда ўрнатиладиган олтита турбоагрегатнинг ҳар бири бир кеча-кундузда 18 миллион куб метр табиий газни ўтказа олади.

Бутун комплекс қуриб битказилганидан кейин станция Ўрта Осиё—Марказ ўртасидаги қитъалараро газ қувури бўйлаб ҳар кеча-кундузда 100 миллион куб метр ёқилғи ўтказиб бера оладиган бўлади. Бу — ҳозирги вақтда ўтказилаётган газдан икки баравар кўп бўлади.

* * *

Фарғона области саноатининг ходимлари квартал планини 26 мартда муддатидан олдин бажарган эдилар. Пландан ташқари яна бир неча миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди.

«Ферганане‌фтегаз» бошқармасининг, пахта тозалаш заводларининг, сунъий тола заводининг, консерва заводларининг, Қўқон гўшт комбинати, Марғилон ремонт-механика заводининг коллективлари юк ташувчи автомобиль хўжаликлари ҳамда бошқа корхоналар ва ташкилотларининг коллективлари квартал планини муддатидан олдин адо этиб, КПСС XXIV съезди шарафига ўтказилаётган меҳнат вахтасида пешқадамлик қилмоқдалар.

* * *

Андижон области саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXIV съезди шарафига мусобақалашиб, маҳсулотни реализация қилиш умумий ҳажми бўйича квартал планини 26 мартда муддатидан олдин бажардилар. Квартал планидан ташқари яна бир неча миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

Ўзбекистон ССР областларида чигит ва маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида 1971 йил 2 апрелга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи стун—областлар, иккинчи стун— экилган чигит (минг гектар ҳисобида); учинчи стун — планнинг бажарилиш процентн, тўртинчи стун — экилган маккажўхори (минг гектар ҳисобида); бешинчи стун — планнинг бажарилиш процентн.

Тошкент	59,2	42,7	11,8	58,2
Андижон	47,1	25,5	8,2	74,4
Сурхондарё	29,4	23,9	7,3	73,5
Бухоро	30,7	20,0	8,2	78,7
Қашқадарё	15,7	15,0	6,4	64,3
Сирдарё	33,9	11,9	9,1	49,8
Наманган	9,7	7.2	8,0	55,0
Фарғона	5,5	2,9	4,3	24,2
Самарқанд	1,6	0,9	6,2	29,9
Хоразм	—	—	0,1	0,5
ҚҚ АССР	—	—	—	—
Республика бўйича:	232,8	13,6	69,6	43,7

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXIV СЪЕЗДИ

КРЕМЛДАГИ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА

1 АПРЕЛЬ, КЕЧКИ МАЖЛИС

Съезднинг 1 апрель кечқурунги мажлисида КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладини ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладини муҳокама қилиш давом этди.

Мажлис Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **А. Э. Восс**нинг нутқи билан бошланди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездда қилган ҳисобот доклади, деди нотиқ, партия ва халқнинг амалга оширган улуғ ишлари тўғрисида съездда бошланган катта ва мароқли муҳокаманинг ажойиб муқаддимаси бўлди. Бизнинг ҳаммамиз ленинчи партиямиз учун, совет халқимиз учун, улуғ кўп миллатли социалистик Ватанимиз учун зўр мамнуният, шодлик ва ифтихор ҳислари билан тўлиб тошдик. Партия, унинг ленинча Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюроси ленинча йўлни, ленинча бош йўлни, раҳбарликнинг ленинча услубини оғишмай амалга оширганлиги, худди мана шунинг ўзи — ўтган беш йил мобайнида экономика, маданият, фаннинг ғоят тез юксалишини таъминлади.

Бутун мамлакатда бўлганидек, деди ўртоқ А. Э. Восс, бизнинг республикамиз ҳаётида ҳам саккизинчи беш йиллик аҳолининг моддий ва маданий эҳтиёжларини қондириш миқёси жиҳатидан бутун Совет ҳокимияти йиллари учун мислсиз давр бўлди. Бундан беш йил илгари мўлжалланган ҳамма тадбирлар амалга оширилди. Эндиликда партия халқ фаровонлигини оширишнинг янги, янада кенг программасини белгилаб бермоқда.

Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари республика экономикасини ривожлантириш, социал-маданий тадбирларни амалга ошириш ва халқнинг турмуш даражасини ошириш соҳасида саккизинчи беш йиллик планнинг асосий топшириқлари муваффақиятли амалга оширилганлигини делегатларга маълум қилди. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми ўтган беш йилликда планда кўзда тутилган 50 процент ўрнига 56 процент кўпайди. Саноат маҳсулоти ўсишининг тўртдан уч қисми меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди.

Қишлоқ меҳнаткашларининг эришган муваффақиятлари ҳам қувончлидир. Барча қишлоқ хўжалик экинлари, айниқса дон ҳосилдорлиги ошди, 1966 йилда, беш йилликнинг биринчи йилида гектаридан 11,9 центнердан ғалла олинган бўлса, 1970 йилга келиб қарийб икки баравар кўп, 23,1 центнердан ғалла етиштирилди. Латвияда деҳқончиликнинг бутун тарихида дон экинларидан ҳеч қачон бунчалик кўп ҳосил етиштирилган эмас.

СССР халқларининг қардошларча дўстлиги, улар ўртасидаги ҳар тарафлама ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам, деб таъкидлади нотиқ, республика экономикасининг ғоят тез ўсиши учун ҳал қилувчи омил бўлди. Ўртоқ А. Э. Восс шундай мисол келтирди: Маълумки, Латвия табиий конларга бой эмас. Унинг территориясида на темир, на бошқа руда ва на кўмир, нефть бор. Республиканинг бутун бойлиги торф қатламлари ва Даугава сув ресурсларидан иборатдир.

Шундай бир шароитда республика қардош совет халқлари билан ягона сафда туриб, ўз экономикасини ривожлантирганлиги, ССР Иттифоқи ягона халқ хўжалик комплексига қўшилганлиги, ягона планлаштириш, марказлашган раҳбарлик мавжуд бўлган ҳолда Советлар мамлакатининг барча халқлари билан ҳамкорликка суянганлиги қандай катта аҳамиятга эга бўлганлигини айтиб ўтиришнинг ҳожати йўқ.

Нотиқ ғоявий-тарбиявий ишларга доир масалаларга ҳам тўхталиб ўтди. Латвия Компартияси меҳнаткашларни СССР халқлари дўстлиги, пролетар интернационализми руҳида тарбиялашда муайян тажрибаларга эга бўлди. Социалистик интернационализм совет кишилари кундалик хулқ-атворининг нормаси бўлиб қолди.

Ўртоқ А. Э. Восс республика партия ташкилоти номидан съездни ишонтириб айтдики, Латвия ССР коммунистлари ва барча меҳнаткашлари ўзларининг бутун куч-ғайратларини съезд қарорларини муваффақиятли бажаришга бағишлайдилар.

СССР қора металлургия министри ўртоқ **И. П. Казанец** айтдики, Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети амалга оширган сиёсий ва ташкилий ишлар натижасида Совет халқи хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида ғоят катта муваффақиятларга эришди. Бу муваффақиятларда совет металлургларининг ҳам катта ҳиссаси бор.

Министр ўтган беш йил давомида қора металлургия ишлаб чиқаришининг ўсганлигини айтди. У тайёр прокатлар чиқариш 33 процент, пўлат қувурлар чиқариш 38 процент, маҳсулотнинг энг муҳим турлари, чунончи, совуқ ҳолда прокат қилинган металл тахта, пўлат ва бошқа маҳсулот ишлаб чиқариш 50 процент ва ундан зиёд кўпайди. Мамлакатда еттита домна печи, 19 та конвертор, 4 та электр қуввати билан пўлат эритувчи печь, 29 та прокат ва трубопрокат станлари, 14 та кокс батареяси ва бошқа кўпгина объектлар ишга туширилди.

Қора металлургия мукаммал агрегатларга, чунончи, Череповец, Кривойрог заводларида ва Нижнетагил комбинатларида 2700 куб метр ҳажмдаги кучли домна печларига эга бўлди. КПСС XXIV съезди арафасида Қарағанда комбинатида домна печи ва Ғарбий Сибирь заводида мамлакатнинг энг йирик 3000 куб метр ҳажмдаги домна печи ишга туширилди ва бу домна печларда иш суръати тобора кучайтирилмоқда. Тоғ-кон, кокс химияси, ўтга чидамли материаллар саноатини ривожлантириш соҳасида кўп иш қилинди. Совет металлургиясининг ҳозирги техника даражаси унинг бутун дунёда шон-шуҳрат қозонишини таъминлади. Бизнинг эришган муваффақиятларимиз металлургларнинг эҳтиёжлари тўғрисида партия Марказий Комитети ва Совет ҳукумати қилаётган доимий меҳрибонликнинг самарасидир.

Министр ўз нутқида металлургия корхоналарини янада такомиллаштириш ва ривожлантириш масалаларига катта эътибор берди. Ҳажми 5.000 куб метрли домна печнинг лойиҳасини чизиш ишлари тугай деб қолди, 300-350 тонна қувватли конверторлари бўлган цехлар қурилади, деди нотиқ. Катта-катта прокат цехларини қуриш давом эттирилади. Бу цехларни ишга тушириш сарфланаётган капитал маблағларнинг салмоғини камайтирган ҳолда меҳнат унумдорлигини тағин ҳам кўпроқ оширишни таъминлайди. Янги агрегатлар қуриш чоғида ҳамма ишларни юксак даражада автоматлаштириш кўзда тутилади. Бу эса металлургларнинг меҳнат шароитини яхшилайди.

Ўртоқ И. П. Казанец янги беш йиллик планнинг қора металлургия соҳасидаги асосий йўналишларини тавсифлаб, қора металлургия маҳсулоти хилларининг структурасидаги прогрессив ўзгаришлар 1975 йилда халқ хўжалигида олти миллион тоннага яқин металлни тежаш ва 1 миллиард сўм чамаси иқтисодий самара олиш имконини беради.

Нотиқ халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқариш масалаларига катта эътибор берди. Беш йиллик давомида, жумладан бешта янги цех қуриш ҳамда бир қанча ишлаб турган цехларни реконструкция қилиш мўлжаллаб қўйилди. Шу тариқа сирланган идишлар ишлаб чиқариш 2,3 баравардан зиёдроқ кўпайтирилади, бундай идишларнинг хили ҳам кўпайтирилиб, аҳолининг бу соҳадаги талаби тўла равишда қондирилади.

Тармоқ корхоналари, деди ўртоқ И. П. Казанец, КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, йил бошидан бери мамлакатга пландан ташқари кўп миқдорда пўлат, чўян, прокат, трубалар, темир руда ва бошқа маҳсулотлар берди. Ишчи ва мутахассислар съезд қарорлари билан қуролланиб, Ватанимиз қора металлургиясининг обрўйини тағин ҳам баланд кўтармоқ учун бутун билим ва ижодий куч-ғайратларини сарфлайдилар.

Ҳозирги вақтда, деди Новосибирск область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ф. С. Горячев**, партиямиз XXIV съездининг иши совет халқининг, жаҳондаги барча соф виждонли кишиларнинг диққат-марказида турибди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Марказий Комитет иши тўғрисидаги доклади саноат ва қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг, фан ва маданият арбобларининг саккизинчи беш йиллик даврида қилган жуда катта қизғин, бунёдкорлик ишлари тўғрисида берилган ҳисоботи бўлди, совет тузумига, жонажон партияга садоқат тўғрисида тўлқинланиб қилинган ҳикоя бўлди.

Ҳисобот докладида ўртоқ Брежнев ҳозирги фан-техника революцияси шароитида мамлакатимиз экономикасини жадал ривожлантириш асосида партиямизнинг совет кишилари моддий фаровонлигини янада оширишга қаратилган йўлини, Ватанимизнинг сиёсий, иқтисодий ва мудофаа қувватини янада мустаҳкамлаш масалаларини баён қилиб берди. Марказий Комитетнинг иши тўғрисидаги ҳисобот, съезднинг янги беш йиллик планга доир Директивалари, делегатларнинг нутқлари ва съезднинг қарорлари марксизм-ленинизм фани хазинасига муҳим ҳисса бўлиб қўшилади, мамлакатимизда коммунизм қуриш учун совет халқи олиб бораётган курашнинг программ ҳужжати бўлиб қолади.

Биз шуни дадил айтишимиз мумкинки, деб давом қилди Ф. С. Горячев, коммунистик ривожланишга ўзининг чуқур таъсир ўтказиши жиҳатидан, ўз қарорларининг кучи ва аҳамияти жиҳатидан бу съезд КПСС тарихидан муносиб ўрин олади.

Шу йиллар ичида Сиёсий бюро ғоят мураккаб халқаро вазиятда иш олиб борди. У ташқи ва ички сиёсатга раҳбарлик масалаларини бутун вазиятни ҳисобга олиб, донишмандлик билан, ленинча ҳал қилиб турди. Марказий Комитетнинг ва Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ишини фақат Марказий Комитет аъзолари, коммунистларгина эмас, шу билан бирга партиясизлар ҳам биладилар. Ишчи ва деҳқонлар, зиёлилар партиянинг ички ва ташқи сиёсатини биладилар ва қизғин маъқуллайдилар. Шак-шубҳасиз шуни айтиш мумкинки, ўртоқ Л. И. Брежнев қилган докладни фақат съезд делегатларигина эмас, шу билан бирга бутун партия, бутун совет халқи ҳам тўла-тўкис маъқуллайди.

Марказий Комитетнинг ҳисоботида, деб давом қилди нотиқ, жамиятни социал-сиёсий ва маданий ривожлантириш масалаларига, ишчилар синфининг ролини оширишга катта эътибор берилди. КПСС XXIII съездидан кейин район ва шаҳар партия комитетлари ҳузурида жамоатчилик асосида ишлайдиган фан-техника тараққиётига кўмаклашиш кенгашлари, иқтисодий анализ бюролари ташкил этилди. Мана шу кенгаш ва бюроларда ишчилар актив роль ўйнамоқда. Ҳозир областда икки минг завод ва цех ишлаб чиқариш кенгашлари ишлаб турибди, ишлаб чиқариш кенгашлари аъзолари орасида фақат ишчиларнинг ўзигина 48 минг киши. Улар ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишга қаратилган 15 мингта таклиф киритишди.

Партия ташкилотларининг сафларида ишчилар салмоғи ошди, советларда, комсомолда, касаба союзларида ишчилар синфи вакилларининг сони кўпайиб бормоқда. Партия ташкилотлари ишчилар орасидан уч минг нафар илғорларни танлаб олиб, техника тараққиёти мактабларида ўқитмоқдалар, бу илғор ишчиларни раҳбарлик ишларига кўтариш мақсадида марксизм-ленинизм университетлари ва семинарларида ўқитмоқдалар.

Олдимизда катта, қийин, масъулиятли ишлар турибди, деди пировардида Ф. С. Горячев. Лекин партия ва унинг раҳбарлигида қаҳрамон совет халқи съезд қўйган янги вазифаларни, ҳам муваффақиятли бажаришга ҳеч биримиз асло шубҳаланмаймиз.

Кечки мажлисга раислик қилувчи ўртоқ **А. П. Кириленко** ёш пионерлар съездни табриклаш учун келганликларини хабар қилди.

Дружиналар қувноқ марш садолари остида, алвон байроқларни кўтариб залга кириб келадилар. Делегатлар ва меҳмонлар ўринларидан туриб, ёш ленинчиларни гулдурос олқишлар билан кутиб оладилар.

Сўз — ўринбосарларга! Бир группа болалар минбарга чиқишади. Пионерлар Коммунистик партияга қизғин табрик сўзлари билан мурожаат қилишди.

Залда яна жонланиш, қарсаклар: болалар съезд президиуми аъзоларига ва делегатларига гуллар беришади.

— Ёш пионерлар! — деди раислик қилувчи — Коммунистик партия иши учун курашга тайёр бўлингиз!

— Доим тайёрмиз! — деб пионерларнинг ҳаммаси бир овоздан жавоб беришади.

Ёш ленинчиларнинг коммунистлар билан бу тўлқинлантирувчи учрашуви «Кечалари ловулласин гулханлар!» деган пионерлар қўшиғи билан тугади.

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси ўртоқ **Т. Живковга** сўз берилади. Залда гулдурос қарсаклар янграйди.

Бепоён Совет мамлакатининг ҳамма томонидан ўз съездига келган сизларга, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг вакилларига мурожаат қилиб айтадиган биринчи сўзимиз, деди нотиқ, энг самимий, алангали табрик сўзларидир. Бу табрикда Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг қутловлари, етти юз минг нафар болгар коммунистларининг, саккиз ярим миллион нафар болгар гражданларининг қутловлари бир бутун бўлиб тўпланган бу табрикда улуғ Ленин партиясига, улуғ совет халқига бўлган бизнинг соф ва муқаддас, сира ўчмайдиган меҳр-муҳаббат ва ҳурматимизни, чуқур самимиятимизни ва абадий қардошлигимизни ифодаловчи ҳислар жамланган.

Ўртоқ Т. Живков ишонч билдириб айтдики, КПСС XXIV съезди халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатига, революцион жараённинг ривожланишига, жаҳондаги бутун сиёсий ҳаётга ниҳоят даражада самарали таъсир ўтказади, совет халқи учун эса юксалишнинг янги босқичи бўлади, коммунизм йўлида олға томон қўйилган янги қадам бўлади.

Залда ҳозир бўлганларнинг ҳаммаси билан бирга, деди Болгария Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, биз чин кўнгилдан ва чуқур тўлқинланиб турибмиз. Инсоният баҳори коммунизм билан, ўзимизнинг келажагимиз билан яна бир марта учрашиш натижасида бизда пайдо бўлган шоду-хуррамлик ҳислари бизни мана шундай тўлқинлантириб юборди. Чунки сизларнинг бугунги кунингиз — бизнинг эртанги кунимиздир.

Бизнинг делегациямиз КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари ўртоқ Л. И. Брежнев докладини ғоят қизиқиб ва мамнуният билан тинглади. Докладда ҳозирги халқаро аҳвол, ҳар иккала съезд ўртасида ўтган йиллар ичида Совет Иттифоқининг иқтисодий ва социал-сиёсий тараққиёти марксча-ленинча чуқур анализ қилиб берилди, бундан буёнги даврнинг вазифалари бирма-бир айтиб ўтилди. КПСС Марказий Комитетининг қатъий, вазмин ва айни вақтда зўр таъсир ўтказувчи партиявий тил билан ёзилган ҳисоботининг саҳифалари, ундаги анализлар ва умумлашмалар тоғ-тоғ фактлар ва ҳодисаларнинг лўнда ифодаси эканлигини, тоғ-тоғ бунёдкорлик ишларининг, бартараф қилинган қийинчиликларнинг ифодаси эканлигини, миллион-миллион совет кишилари қилган фидокорона, қаҳрамонона меҳнатнинг, ижодкорликнинг ифодаси эканлигини биламиз.

Ҳисобот докладида айтиб ўтилган ютуқларда ҳам, коммунизм қурилишнинг съездда муҳокама қилинаётган янги амалий программасида ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ва унинг синалган Марказий Комитетининг изчил ленинча йўли, юксак социалистик инсонпарварлик руҳи билан, инсоннинг бахт-саодати тўғрисида, бутун инсониятнинг келажаги тўғрисида қилинаётган ленинча ғамхўрлик руҳи билан суғорилган йўл намоён бўлаётганлигини биламиз.

Болгария Халқ Республикаси социалистик ҳамдўстликнинг бир қисми эканлиги билан, ҳозирги замоннинг барча асосий проблемалари бўйича Болгария Коммунистик партиясининг позицияси Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг позициясига, қардош партиялар жуда катта кўпчилигининг позициясига тўла равишда мос бўлиб тушаётганлиги билан фахрланади, деди нотиқ.

Бизнинг партиямиз, деди ўртоқ Т. Живков, ўзининг X съездига ҳозирланмоқда. Бу съездимизнинг бошланишига саноқли кунлар қолди. Партиянинг IX съездидан кейин ўтган йилларда қилинган ишлар якунланиб бўлди. Шу сабабли энди биз сизларга ўзимизнинг энг яқин ўртоқларимиз деб шуни айтишимиз мумкинки, Болгария Халқ Республикаси шу давр ичида ўзининг социалистик ривожланишида, экономика, маданият, халқ фаровонлигини юксалтиришда янги катта қадам қўйди.

Совет Иттифоқи ва КПСС билан қардошлик ва бирлик болгар коммунистлари учун чуқур англангав эътиқод эканлигини Болгария Коммунистик партиясининг намояндалари мана шу юксак минбарда туриб неча марталаб очиқ ва равшан қилиб айтганлар.

Болгар халқининг фаровонлиги учун улуғ коммунистик ишнинг бутун дунёда ғалаба қозониши йўлида қилган ва қилаётган ҳамма ишларингиз учун миннатдор Болгария номидан сизларнинг ҳаммангизга, совет кишиларига, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, унинг Марказий Комитетига, Сиёсий бюросига ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга чин кўнгилдан раҳмат айтишимизга ижозат бергайсиз, ўртоқлар. Биз Димитр Благоев ва Георгий Димитров партиясининг вакиллари сизларнинг XXIV съездингизда ҳам яна бир марта баланд овоз билан айтмоқчимизки, бизларнинг қалбимиз, болгар коммунистларининг, болгар меҳнаткашларининг қалби ҳар доим сиз азиз совет оға-иниларимиз ва опа-сингилларимиз билан бирга бўлади.

Румыния Коммунистик партиясининг Бош секретари, Румыния Социалистик Республикаси давлат кенгашининг раиси ўртоқ **Н. Чаушеску** сўзга чиқади. Қарсаклар билан кутиб олинган Н. Чаушеску Румыния Коммунистик партиясининг Марказий Комитети, барча аъзолари номидан, бутун румин халқи номидан съезд делегатларига, совет коммунистларига, Совет Иттифоқи халқларига қизғин дўстлик ва интернационал бирдамлик саломини топширди.

КПСС Марказий Комитетининг ўртоқ Л. И. Брежнев съездга тақдим этган ҳисобот докладида, деди нотиқ, Коммунистик партия раҳбарлигида ўз мамлакатини социалистик давлатга айлантирган совет халқининг катта муваффақиятлари кенг равишда ёритилди, эндиликда бу социалистик давлат муттасил такомиллашиб бораётган қудратли экономикага, биринчи даражали саноатга ҳамда жуда катта моддий ва илмий потенциалга эга.

Румыния коммунистлари, Румыния Социалистик Республикасининг халқи социализм ва коммунизм қуришда Совет Иттифоқи эришган жуда катта муваффақиятларни жаҳон социалистик системасининг, антиимпериалистик фронтнинг қувватини мустаҳкамлашга қўшилган ғоят муҳим ҳисса деб ҳисоблаб, бу муваффақиятларга юксак баҳо бермоқдалар.

Румыния Коммунистик партияси билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўртасида, халқларимиз ва мамлакатларимиз ўртасида, деди ўртоқ Н. Чаушеску, кўпдан бери давом қилиб келаётган традицион алоқаларга асосланган Румыния — Совет дўстлиги ва ҳамкорлиги социализмнинг олижаноб идеалларини амалга ошириш мақсадларини кўзлайди.

Ҳар иккала мамлакатимиз ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик тўғрисида бултур имзоланган шартнома Румыния — Совет ҳамкорлигини ҳар томонлама ривожлантириш учун янги истиқболлар очиб беради.

Партия ва Румыния ҳукумати, деди нотиқ, партияларимиз ва мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш халқларимизнинг манфаатларига мос бўлиб тушади, социалистик мамлакатлар, халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлашга, тараққиёт ва тинчлик ишига хизмат қилади, деб қатъий ишониб, бундан буён ҳам шу муносабатларни ривожлантириш мақсадида қатъият билан ҳаракат қилаверади.

Сўнгра ўртоқ Н. Чаушеску Румыния Коммунистик партияси ва мамлакат олдида турган баъзи актуал вазифаларга тўхталиб ўтди. Ўзининг халқаро фаолиятида, деди нотиқ, Румыния барча социалистик мамлакатлар билан ўзаро муносабатларни чуқурлаштиришга алоҳида аҳамият бермоқда.

Пировардида ўртоқ Н. Чаушеску совет жамиятининг коммунизм йўлида олға бориши манфаатларини кўзлаб, бутун дунёда социализм ва тинчлик иши манфаатларини кўзлаб съезд томонидан совет халқининг экономикасини, ижтимоий турмушини ва фаровонлигини ошириш борасида қабул қилинадиган программани рўёбга чиқаришда КПССга, Совет Иттифоқи меҳнаткашларига муваффақиятлар тилади.

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ва секретариати аъзоси, Куба Республикасининг президенти ўртоқ **О. Дортикос Торрадони** съезд делегатлари ва меҳмонлари қарсаклар чалиб кутиб олишди. У Куба коммунистлари ва бутун Куба халқи номидан гапириб, СССРда эришилган муваффақиятлардан Куба коммунистлари ва халқи қардошларча мамнун бўлганлигини ва уларнинг совет ўртоқларига салом йўллаганлигини изҳор қилди.

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг делегацияси шуни мамнуният билан қайд қиладики, деди ўртоқ О. Дортикос Торрадо, 1971—1975 йилги беш йиллик планга доир Директивалар лойиҳаси совет кишиларининг моддий фаровонлиги ўсиб бораётганлигини, Совет мамлакатининг қудрати тинмай кучайиб бораётганлигини яққол кўрсатиб турибди. Совет Иттифоқи экономикасининг очиқ кўриниб турган муваффақиятлари, деб давом қилди у, бутун дунё революционерларини кувонтирмоқда, эксплуататорларни ҳокимиятнинг иқтисодий воситаларидан маҳрум қилиб қўйган ва одамни одам эксплуатация қилишини тугатишни ўзига мақсад қилиб олган ижтимоий тузумнинг ғалаба қилиши муқаррар эканлигига халқларни ишонтирмоқда.

Сизларнинг съездингиз бўлиб турган кунларда, деди ўртоқ О. Дортикос Торрадо, улуғ вазифалар бажарилганлигининг тарихий якунларинигина қайд қилиб қолмасдан, шу билан бирга Совет Иттифоқининг ўзи мавжуд бўлиб турганлиги, унинг иқтисодий қуввати меҳнаткашларнинг революцион кураши ва миллий-озодлик ҳаракати учун аҳамияти катта эканлигини ҳам уқтириб ўтиш ҳақли иш бўлур эди. Буни Вьетнам халқига, араб халқларига, Кубага шу мамлакатларнинг халқлари учун ҳал қилувчи пайтлар келганида Совет Иттифоқи берган самарали мадад яққол исботлаб турибди.

Империалистларнинг агрессиясига ва қамал қилганликларига қарамай, Куба революцияси муваффақиятлар қозонаётганлиги, Кубанинг социалистик ғалабалари, деди нотиқ, Совет Иттифоқининг бериб турган мадади туфайли, Куба экономикасини ривожлантиришга ва унинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга Совет Иттифоқининг бераётган ёрдами туфайли эришилди. Ўртоқ О. Дортикос Торрадо Совет Иттифоқи билан Куба ўртасидаги, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Куба Коммунистик партияси ўртасидаги дўстлик асло бузилмайди, деб ишонч билдирди.

Куба коммунистлари ҳам АҚШ ҳукуматининг Ҳинди-Хитой ярим оролидаги халқларга нисбатан жинояткорона империалистик сиёсатини қоралайдилар. Биз, деди ўртоқ О. Дортикос Торрадо, Ҳинди-Хитой халқларининг жанговарлик қобилиятига, уларнинг империализмга қарши олиб бораётган қатъий курашини қўллаб-қувватлаш ва бу курашга нисбатан халқаро бирдамлик кучайиб бораётганлигига ишончимиз бениҳоя комил эканлигини билдирамиз. АҚШ ҳукуматининг Яқин Шарқдаги разил сиёсати бутун жаҳон миқёсида қораланаётганлигига ҳам мана шундай қатъият билан қўшиламиз ва араб халқларига ўзимизнинг бирдамлигимизни изҳор қиламиз.

Ўртоқ О. Дортикос Торрадо Латин Америкаси халқларининг революцион ғайрати ва озодлик ҳаракати ўсиб бораётганлигини қайд қилиб ўтди. Ҳозирги кунда бутун Латин Америкаси Чилида халқ бирлиги кучлари ғалаба қилганлигини кўриб қувонмоқда. Бу ғалаба чуқур социал ва революцион ўзгаришлар қилиш сиёсатини ўтказишга маҳкам бел боғлаган ҳукумат тузишга имкон берди.

Чили ва Перу халқлари, деди ўртоқ О. Дортикос Торрадо, ҳамма қийинчиликларга қарамай мустақиллик, суверенитет ва ўзларининг миллий ҳуқуқларини ҳимоя қилиш сиёсатини ўтказмоқдалар. Улар, шунингдек, мана шу йўлдан бориши муқаррар бўлган бошқа халқлар халқаро революцион ҳаракатнинг жуда қатъият билан мадад беришига амин бўлишлари мумкин.

Кечки мажлис ёпиқ деб эълон қилинади.

2 АПРЕЛЬ, ЭРТАЛАБКИ МАЖЛИС

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди Ватанимиз йилномасига жуда катта тарихий аҳамиятга эга воқеа сифатида киради. Съезд қарорлари мамлакатимиз олдида коммунистик қурилишнинг янги улуғвор истиқболларини очиб беради.

КПСС Марказий Комитетининг Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қилган ҳисобот доклади партия раҳбарлигида, унинг ленинчи Марказий Комитети раҳбарлигида эришилган муваффақиятлар учун ифтихор ҳис-туйғуларини туғдиради, мамлакатимизни янада ривожлантириш программасини муваффақиятли амалга ошириш учун юксак масъулият ҳиссини кучайтиради.

Съезд минбаридан сўзга чиққан ҳар бир киши — у партия ходимими ёки пешқадам колхозчи аёлми, олим ёки ишчими — барча делегатлар коммунистларнинг, Ватанимиздаги барча меҳнаткашларнинг фикр туйғуларини ифода қилиб КПСС нинг, унинг Марказий Комитетининг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқулламоқдалар, мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг муҳим вазифаларини ишчанлик билан муҳокама қилмоқдалар, партия режаларини бажаришга қатъий аҳд қилганликларини айтмоқдалар.

Совет кишилари КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладини, съезд материалларини зўр диққат-эътибор билан ўрганмоқдалар. Съезд номига мамлакатимизнинг ҳамма томонларидан — саноат корхоналари коллективларининг, қишлоқ меҳнат аҳлининг, фан ва маданият арбобларининг мактублари тўхтовсиз келиб турибди. Бу мактубларда съезд ишига бўлган зўр қизиқиш, партиямиз бош йўлини якдиллик билан қўллаб-қувватлаш ифода қилинади, эришилган янги меҳнат муваффақиятлари маълум қилинмоқда.

2 апрель эрталаб соат 10 да съезднинг навбатдаги мажлиси очилди. Ўртоқ **А. Я. Пельше** мажлисга раислик қилди.

Съезд мандат комиссиясининг докладини тинглади. Комиссия раиси ўртоқ **И. В. Капитонов** доклад қилди.

Съезд мандат комиссиясининг докладини бир овоздан тасдиқлади.

Шундан кейин Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **А. Ю. Снечкусга** сўз берилади.

КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида, деди у, партиямиз ва давлатимизнинг XXIII съезд қарорларини бажариш соҳасидаги улуғвор фаолияти илмий жиҳатдан чуқур таҳлил қилиб берилди, мамлакатни ижтимоий ва иқтисодий жиҳатдан янада ривожлантириш йўли аниқ белгилаб берилди. Биз ҳаммамиз шунинг учун хурсандмизки, ўтган беш йиллик мобайнида Ватанимиз коммунизмнинг моддий техника базасини вужудга келтиришга жуда катта ҳисса қўшди.

Литва ССРнинг экономикаси ҳар бир соҳада олға борди. Ана шу вақт мобайнида республикада саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 74 процент ортди, бир қанча ўнлаб корхоналар ишга туширилди. Эндиликда саноат маҳсулоти буржуазия вақтидагига нисбатан 31 баравар кўп ишлаб чиқарилмоқда. Ана шу кўрсаткичларга эришишда иқтисодий ислоҳот, халқ хўжалигини тармоқ принципи асосида бошқаришни такомиллаштириш катта роль ўйнади.

Социалистик қишлоқ хўжалигини ҳар томонлама интенсивлаштириш проблемаси ғоят кенг кўламда ва чуқур илмий асосланган ҳолда қўйилганлиги ҳамда бутун ўтган давр мобайнида ана шу проблема аниқ мақсадни кўзлаб ленинча ҳал қилинганлиги КПСС Марказий Комитетининг, аввало КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг энг катта хизматларидан бири бўлди, деди А. Ю. Снечкус. Литва ССР бунинг ёрқин мисоли бўла олади. Беш йил мобайнида республикада ялпи қишлоқ хўжалик маҳсулоти ҳажми аввалги беш йилликдагига қараганда 36 процент кўпайди. 1970 йилда республикада гектар бошига ўрта ҳисобда 24,5 центнер дон ҳосили олинди, ҳолбуки, 1965 йилда гектар бошига олинган ҳосил атиги 16,2 центнер бўлган эди.

Ғарб дунёсида, деди Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, инсон ҳуқуқлари тўғрисида гапиришни, унинг ҳаёти тўғрисида ғамхўрлик қилинаётир деган сохта гаплар билан чиранишни яхши кўрадилар. Лекин меҳнаткашларнинг турмуш даражасини оширишга қаратилган равшан ва ҳақиқий программага эга бўлган бирон-бир капиталистик мамлакатни ким кўрсатиб бера олади.

Ўртоқ А. Ю. Снечкус шундан кейин идеология масалаларига тўхталди. Империализм бизга қарши олиб бораётган курашида пропаганда воситаларининг хилма-хил қуролларидан фойдаланаётганлигини биз ҳисобга олиб келдик ва бундан буён ҳам ҳисобга олишимиз керак, деди у. Буржуа идеологлари ҳозир жуда хийлакорлик билан ҳаракат қилиб, ўзларининг коммунизмга қарши эканликларини совет кишиларининг тақдири тўғрисида ғамхўрлик қилишга доир сохта гаплар билан ниқобламоқдалар. Лекин ўзларига фойдали бўлиб кўринган жойларда улар жиноятчиларнинг ошкора хизматларидан ҳам ҳазар қилмаётирлар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинча миллий сиёсати барча совет миллатларининг моддий ва маънавий кучларини ривожлантиришга, уларни равнақ топтириш ва яқинлаштиришга, уларни интернационал негизда бирлаштиришга кўмаклашиб келди ва кўмаклашмоқда. Литва халқи совет халқларининг дўстлигини, улар тобора яқин жипслаштирилганлигини, уларнинг ҳамкорлиги ва ўзаро қардошларча ёрдамини ҳамма муваффақиятларнинг гарови деб билади.

Литва коммунистлари, деди нотиқ, партиямиз Марказий Комитетининг халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини марксизм-ленинизм принциплари негизида жипслаштириш соҳасидаги ҳамма куч-ғайратларини совет қўллаб-қувватламоқдалар. Хитой Халқ Республикасининг раҳбарлари бузғунчилик ишлари билан шуғулланмаганларида эди, халқаро империализм кўп участкаларда ўз агрессиясини бошлаб юборишга ботина олмаган бўлур эди, энг муҳими, Ҳинди-Хитой ярим оролидаги жинояткорона разил урушни авж олдира олмаган бўлур эди. Биз Хитой Компартияси Марказий Комитети раҳбарларининг халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатига, Хитой халқининг ўзига ҳам катта зиён етказаётган қўпорувчилик ҳаракатларини кескин қоралаймиз.

Литва меҳнаткашлари, деди пировардида А. Ю. Снечкус, барча қардош совет халқлари билан ҳамнафас бўлиб улуғ социалистик Ватан қудратини янада мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшадилар.

Армия ва флот коммунистлари КПСС Марказий Комитетининг сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини тўла-тўкис маъқуллайдилар, Комунистик партия билан Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсатини сидқидилдан қўллаб-қувватлайдилар, деди съездда сўзга чиққан СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали ўртоқ **А. А. Гречко.** Партиянинг ғамхўрлиги ва куч-ғайратлари туфайлигина бизда Қуролли Кучларни қуришнинг илмий асосланган ғоявий-назарий ва ташкилий принциплари вужудга келтирилди, юқори малакали командирлар ва сиёсий кадрлар тайёрланди, замонавий ҳарбий техника ва қурол-яроғлар ишлаб чиқарилмоқда, деди нотиқ. Қуролли Кучларни доимо мустаҳкамлаш социализм ва коммунизмни муваффақиятли қуришнинг объектив заруратидир.

(Давоми учинчи бетда).

МОСКВА. КПСС XXIV съезди. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ветерани Л. А. Фотиева Ўзбекистон ССР делегатлари орасида.
Н. Ситников фотоси (ТАСС).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXIV СЪЕЗДИ

КРЕМЛДАГИ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА

(Боши иккинчи бетда).

Социализм мамлакатларининг улкан муваффақиятлари ва бизнинг ҳарбий соҳадаги ғалабаларимиз, деди сўзини давом эттириб министр, тинчлик тақдирига жуда катта таъсир ўтказди, халқларнинг озодлик ҳаракати юксалишига, жаҳон революцион жараёнининг ривожланишига ёрдам берди. Совет Армияси реакция ва агрессия кучларига қарши ҳамма илғор ва прогрессив ҳаракатларнинг ҳимоячиси бўлишдек ўзининг тарихий бурчини намойиш қилиб кўрсатди. Шу кунларда ҳам совет Қуролли Кучларининг ана шу олижаноб бурчи айниқса зарур ва реал бўлиб турибди.

АҚШ монополияларининг ҳокимлари капиталистик дунёдаги сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий воситаларнинг бутун аслаҳахонасини социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига қарши курашга сафарбар қилишга уринмоқдалар. Империалистлар агрессияга тайёргарлик кўришни ҳеч қачон тўхтатганлари йўқ ва ҳозир ҳам жадал суръатлар билан давом эттирмоқдалар. АҚШ жаҳон жандарми бўлиш вазифасини ўз зиммасига олиб, ўзининг урушдан аввалги қуролли кучларидан 10 баравардан ҳам ортиқ кўп миллионли армияни вужудга келтирди. АҚШ Вьетнамни ўз стратегиясини синаб кўриш майдонига айлантирди. АҚШ империалистлари бу ердаги жинояткорона босқинчилик урушини неча йиллардан бери давом эттириб келмоқда. Аммо Вьетнам империализм ҳарбий доктринасининг мозорига айланди. Қаҳрамон Вьетнам халқи ва унинг қуролли кучлари Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик давлатларнинг ёрдамига таяниб, агрессорларга кетма-кет қақшатқич зарбалар берди ва уларнинг ҳарбий авантюраси муваффақиятли бўлиб чиқишига ҳеч қандай умид қолдирмади.

Совет Иттифоқи, деди ўртоқ А. А. Гречко, чинакам тинчлик учун, ҳамма халқларнинг озодлиги ва тенглиги учун, уларнинг ўз тақдирини четдан ҳеч кимни аралаштирмай ўзи ҳал қилишдан иборат ажралмас ҳуқуқи учун доимо курашиб келди ва курашмоқда. Бироқ, қалтис халқаро кескинлик ва империалистик давлатлар қуролланиш пойгасини тўхтовсиз давом эттираётган бир шароитда бизнинг мамлакатимиз зарур ҳимоя чораларини кўришга, ўзининг тинчликсеварлик сиёсатини мудофаа қобилиятини кучайтириш билан мустаҳкамлашга мажбурдир. Қуролли Кучларимиз агрессорларга муносиб жазо беришга доимо шай бўлиб турибдилар.

Экономика, фан ва маданият муваффақиятлари асосида СССР Қуролли Кучлари мукаммал қурол-яроғ ва турли вазифаларни ўтовчи жанговар техника билан тўхтовсиз қуроллантирилмоқда. Совет Армияси ихтиёрида жуда катта вайрон қилиш кучига эга бўлган ва ер шарининг исталган нуқтасига зарба бера оладиган, қуруқликдаги, осмондаги ва денгиздаги жанговар вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш имконини берадиган қурол-яроғлар бор.

Министр шуни маълум қилдики, кейинги йилларда офицер кадрларнинг ғоявий-сиёсий савияси, уларнинг умумий маданияти ва профессионал маҳорати анча ошди. Олий ҳарбий ва махсус маълумотли офицерлар кейинги беш йил ичида икки баравар кўпайди. Армия ва флотдаги офицерлик лавозимларининг 45 процентини инженерлар билан техниклар адо этмоқдалар. Ҳозирги офицерлар корпусининг ёшлиги унинг ўзига хос хусусиятидир. Полк бўғинидаги офицерларнинг 67 процентдан кўпроғи 30 ёшга етмаган кишилардир. Коммунистлар билан комсомоллар ҳамиша қўшинларни мустаҳкамловчи куч бўлиб келдилар.

Совет Қуролли Кучлари ўзининг интернационал вазифаларини шараф билан бажармоқда, деб таъкидлади ўртоқ А. А. Гречко. Кейинги йилларда Совет Қуролли Кучларининг Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар қардош армиялари билан ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш учун кўпгина фойдали ишлар қилинди.

Министр армия коммунистлари, бутун Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти номидан СССР Қуролли Кучлари Ватанимизни ҳимоя қилишдан иборат ўз бурчини шараф билан бажаришга ҳамиша тайёр бўлиб турибди, деб съездни ишонтирди.

Олтой ўлка партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **А. В. Георгиев** қуйидагиларни айтди: Биз ҳаммамиз партия Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Марказий Комитет номидан қилган ҳисобот докладини зўр эътибор ва мароқ билан тингладик. Бу доклад ўз кўламининг кенглиги, ёрқинлиги, ҳаётни чуқур билишга ҳамда мамлакатимизнинг ички ва халқаро аҳволини ҳар томонлама чуқур анализ қилишга асосланганлиги билан тарихга ижодий марксизм-ленинизмнинг намунаси бўлиб киради. Ҳисобот доклади ва партиянинг янги беш йилликка мўлжалланган Программаси, съездимизнинг бутун бориши коммунизм қурилишида, жаҳон коммунистик ҳаракатида, демократия ва социализм учун курашда тарихий, муҳим босқичлар бўлиб қолади, деб айтсам съезднинг барча делегатлари фикрини ифодалаган бўламан, дўстларимиз, Коммунистик партияларнинг намояндалари ҳам шу фикрни айтмоқдалар, деди нотиқ.

Олтойликлар делегацияси 148 минг коммунистнинг хоҳиш-иродасини ифодалаб, партия Марказий Комитетининг сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини қизғин маъқуллайди.

XXIII съезддан кейин ўтган йўлга қайрилиб қараганимизда совет халқи учун партиямиз қилган ишларнинг ҳаммасини тўлиқ баҳолаш қийин. Халқимиз маънавий жиҳатдан бойиди, яхшироқ яшайдиган, овқатланадиган ва кийинадиган бўлиб қолди. Съездга қилинган ҳисобот докладини тинглаган ва ўқиган ҳар бир шаҳар, қишлоқ меҳнатчиси халқ фаровонлигини ошириш соҳасида амалга оширилаётган йўл партиянинг келгуси беш йилдаги фаолиятинигина белгилаб қолмасдан, мамлакат хўжалигини ривожлантиришнинг узоқ муддатга мўлжалланган умумий йўналишини ҳам белгилаб беришини яққол кўради. Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси ишлаб чиққан йирик социал тадбирлар ҳар бир совет кишисининг қалбидан жой олмоқда. Совет кишилари бу тадбирларни қизғин маъқулламоқдалар ва уларни амалга ошириш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилиш, партиянинг янги ғамхўрлигига шу тариқа жавоб бериш кераклигини биладилар.

Ўртоқ А. В. Георгиев айтадики, партия Уставига айрим ўзгартишлар киритиш тўғрисида ҳисобот докладида айтилган таклифлар шунингдек, партия билетларини алмаштириш масаласи бошланғич ташкилотларнинг ташаббуси ва активлигини янада ривожлантиришга, партияни ва ҳар бир коммунистнинг интизомини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Нотиқ Олтой меҳнаткашларининг муваффақиятларини гапириб берди. Саноат соҳасида беш йиллик план муддатидан олдин бажарилди. Ишлаб чиқариш ҳажми салкам бир ярим баравар кўпайди. Ҳозир ўлка саноати ривожланган ишлаб чиқаришдан иборат бўлиб, унинг маҳсулоти ҳамма иқтисодий районларга, дунёнинг кўпгина мамлакатларига етказиб берилмоқда.

Беш йилликнинг якунловчи йилида Олтой давлатга 194 миллион пуд ғалла топширди. Беш йил мобайнида дон экинларининг ҳосилдорлиги гектар бошига 3,6 центнер ортди, товар ғалланинг ўртача йиллик ҳажми 40 процент ортди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва сотиш юзасидан беш йилликда белгиланган топшириқлар муддатидан олдин бажарилди.

Ўлка партия ташкилоти эришилган муваффақиятларни танқидий баҳолайди, далаларда ва чорвачилик фермаларидаги фойдаланилмаётган резервларни равшан кўриб турибди. Илғорларнинг тажрибаси, фан ютуқлари, техника тараққиёти ҳали ҳам ҳамма хўжаликларга ёйилгани йўқ.

Партия Марказий Комитетининг докладида мамлакат қишлоқ хўжалиги олдига янги катта вазифалар қўйилган. Бу вазифалар жадал суръатлар билан меҳнат қилишни, кадрларнинг зўр талабчанлиги ва масъулиятини тақозо этади.

Ўлка коммунистлари ва меҳнаткашлари, деди ўз сўзининг охирида нотиқ, КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашга ўзларининг бутун кучларини, тажриба ва билимларини сарф қиладилар.

Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ **Юмжагийн Цеденбални** делегатлар ва меҳмонлар қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар. Биз, Монголия Халқ Революцион партияси делегациясининг аъзолари, деди у, ленинизм Ватани, коммунизм бинокори бўлган мамлакат — улуғ Совет Иттифоқи коммунистларининг мўътабар анжумани ишида қатнашишни ўзимиз учун буюк шараф деб биламиз.

Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети ва барча монгол коммунистлари номидан, бутун меҳнаткаш халқ номидан сизларга, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездининг делегатларига ва сизлар орқали Советлар мамлакатининг барча коммунистлари ва меҳнаткашларига жанговар қардошлик саломи ва энг яхши тилаклар айтишга ижозат бергайсизлар.

Улуғ Ленин партиясининг қаҳрамонона фаолияти биз, монгол коммунистлари учун ҳамиша марксизм-ленинизм таълимотига, пролетар интернационализми принципларига садоқат намунаси, янги турмуш қуриш йўлидаги курашда куч-қувват ва билимнинг туганмас манбаи бўлиб келди, деди нотиқ. Жуда катта халқаро аҳамиятга эга бўлган ушбу съезднинг иши ижтимоий тараққиётнинг етилган проблемаларига ленинча ёндошишнинг ёрқин тимсолидир. Ана шу проблемалар ва коммунистик қурилишнинг янги улкан вазифалари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қилган бениҳоя илҳомбахш ва сафарбарлик кучига эга бўлган докладда, Совет Иттифоқи халқ хўжалигини ривожлантиришнинг янги беш йиллик планига доир Директивалар лойиҳасида ўзининг ёрқин ифодасини топди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси эзгу манзил сари дадил йўл очиб, ижтимоий практикани илмий умумлаштириб, марксизм-ленинизмни ривожлантиришга, унинг ҳамма таркибий қисмларини ривожлантиришга, ижтимоий тараққиёт қонунларини очишга ҳамиша катта ҳисса қўшиб келди. КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида кейинги йилларда жаҳон ривожида рўй берган ижтимоий ҳодисалар ва воқеаларни чуқур таҳлил этиш асосида қилинган энг муҳим хулосалар айни шундай ҳиссадир. Съездингизнинг иши янги жамият қуриш йўлидаги курашда таълим минбари бўлиб хизмат қилади.

Биз монгол коммунистлари, деди Ю. Цеденбал, халқаро коммунистик ҳаракатнинг авангард кучи бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бой жаҳоншумул-тарихий тажрибасидан ўрганиб келмоқдамиз ва бундан буён ҳам тинимсиз ўрганаверамиз.

КПСС XXIV съездининг бутун иши ҳар бир социалистик мамлакатни ҳамда бутун жаҳон социалистик системасини янада ҳар томонлама ривожлантириш ва мустаҳкамлаш тўғрисидаги, халқаро коммунистик ҳаракат сафларини марксизм-ленинизм принциплари негизида мустаҳкамлаш тўғрисидаги ғамхўрлик билан суғорилганлиги бизни астойдил қувонтиради.

Монголия Халқ Революцион партияси билан Монголия Халқ Республикаси ҳукуматининг ташқи сиёсий йўли жаҳон социалистик системаси мамлакатлари билан дўстлик ва ҳамкорликни доимо мустаҳкамлашга, халқаро ишчилар ва миллий-озодлик ҳаракатини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга ҳозирги замоннинг барча антиимпериалистик кучларини жипслаштиришга қаратилгандир. Нотиқ озодлик ва тинчлик, бахтли турмуш учун, Америка империализмига қарши адолатли кураш олиб бораётган қаҳрамон Вьетнам халқи ҳамда Лаос ва Камбоджа халқлари билан қардошларча бирдамлик изҳор қилди.

Монголия Халқ Республикасининг коммунистлари ва меҳнаткашлари, деди сўзини давом эттириб нотиқ, революцион курашдаги чет эллик дўстлари билан биргаликда яқинда ўзининг марксчи-ленинчи авангарди — Монголия Халқ Революцион партиясига асос солинган куннинг 50 йиллигини тантанали равишда нишонлади. Ҳозирги вақтда мамлакатимиз меҳнаткашлари партиянинг навбатдаги XVI съездини ва Монголия халқ революциясининг ярим асрли юбилейини кутиб олишга зўр завқ-шавқ билан тайёргарлик кўрмоқдалар.

Ленин, Сухэ-Батор васиятларига, социалистик интернационализм принципларига содиқ бўлган монгол халқи, деди ўз сўзининг пировардида нотиқ, бундан буён ҳам қардош совет халқи билан, бошқа социалистик мамлакатларнинг халқлари билан бир сафда, ёнма-ён туриб социализм қуришда, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун курашда янгидан-янги зафарлар сари олға бораверади.

Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети президиумининг аъзоси ўртоқ **Нгуен Ван Хиеу** бутун мажлис аҳлининг гулдурос қарсаклари остида минбарга чиқади. Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг делегацияси, деди у, шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездига ва унинг делегатлари орқали бутун партияга ҳамда қаҳрамон совет халқига Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети билан бутун Жанубий Вьетнам халқининг энг қизғин саломини топширади.

Вьетнам халқининг Америка агрессиясига қарши, ватанни қутқариш учун олиб бораётган курашига ўрток Л. И. Брежнев юксак баҳо берганлиги учун биз сидқидилдан миннатдорчилик изҳор қиламиз, деди нотиқ. Совет кишиларининг биз олиб бораётган адолатли курашга энг яхши туйғулар билан қараётганлиги шу баҳода намоён бўлди, бу нарса Жанубий Вьетнам халқи учун зўр илҳом бахш этади.

Революцион қаҳрамонлик туйғуларига тўлиб тошган, юксак интернационализм принципларига амал қилаётган совет халқи зўр ғайрат ва қаҳрамонлик билан меҳнат қилиб, ўз мамлакатини қудратли социалистик давлатга айлантирди ва шу тариқа жаҳон халқларининг революцион ишига муҳим ҳисса қўшди. Совет Иттифоқи ер юзидаги меҳнаткашлар ва мазлум халқларнинг тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социал тараққиёт йўлидаги курашида уларнинг содиқ жанговар дўсти, суянган тоғидир.

АҚШ империалистлари Жанубий Вьетнамда жинояткорона агрессив уруш олиб бориш билан мамлакатимизни узоқ вақтгача парчаланган ҳолда сақлаб қолишга, Жанубий Вьетнамни ўзининг ҳарбий базасига ва янги типдаги мустамлакага айлантиришга, шу тариқа дунёнинг бу районидаги социалистик мамлакатларга ва миллий-озодлик ҳаракатига доимо хавф солиб туришга интилмоқдалар. Улар Жанубий Вьетнамдан ўзларининг ваҳшиёна воситалари ва уруш олиб бориш методларини синаб кўриш учун бир полигон сифатида фойдаланиб, кейинчалик шу воситалар ва методларни Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг озодлик, ўз мустақиллик йўлидаги курашини бостиришда ишга солмоқчи бўладилар.

Бироқ миллий-озодлик фронти раҳбарлигидаги Жанубий Вьетнам халқи АҚШ империалистлари олиб бораётган «алоҳида уруш» ва «маҳаллий уруш» стратегиясини мағлубиятга учратди, уларни мудофаа стратегиясига ўтишга мажбур қилиб, жанговар ташаббусни кучайтириб юборди ва душманга тинимсиз ҳужум қилмоқда.

Қўшма Штатларнинг ўзидаги аҳолининг ва бутун дунё халқларининг норозиликларига қарамай Никсон агрессив урушни тўхтатиш ўрнига «вьетнамлаштириш» сиёсатини ўтказишга киришди. Бу сиёсат агрессияни чўзишни, Жанубий Вьетнамни Америка қўшинлари ва сотқин қўғирчоқ маъмурлар ёрдамида оккупация қилиб туришни давом эттиришни, «вьетнамликларга қарши курашмоқ учун вьетнамликлардан» фойдаланишни билдиради. АҚШ империалистлари ана шу планларни амалга ошириб, ҳали ҳеч қайси урушда мисли кўрилмаган бениҳоя шафқатсиз ҳарбий воситаларни ишга солмоқдалар. Аммо, «вьетнамлаштириш» сиёсати батамом барбод бўлади.

(Давоми тўртинчи бетда).

КПСС XXIV СЪЕЗДИ МАНДАТ КОМИССИЯСИНИНГ ДОКЛАДИ

Комиссия раиси ўртоқ И. В. КАПИТОНОВ доклади

Ўртоқлар! Мана шу шонли кунларда коммунистик партиямиз, мамлакатимиздаги барча меҳнаткашларнинг фикр-ўйлари ва ҳис-туйғулари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съездига қаратилган. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев қилган Марказий Комитетнинг ҳисобот доклади совет кишилари, бутун жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Совет халқининг сўнгги беш йил ичида эришган жуда катта муваффақиятлари шу докладда яққол кўрсатиб берилган, партиянинг, партия Марказий Комитетининг фаолияти якунланган ва чуқур таҳлил қилиб берилган, совет жамиятини иқтисодий ва социал-сиёсий жиҳатдан ривожланишининг жуда муҳим проблемалари ижодий тарзда ишлаб чиқилган. Докладда ҳозирги халқаро вазиятнинг актуал масалалари муфассал кўриб чиқилган.

Ўтган беш йил ичида КПССнинг раҳбарлик роли яна ҳам ўсганлигини, ижтимоий ҳаётнинг ҳамма томонларига раҳбарлик ролининг таъсири кучайганлигини, партиянинг омма билан алоқалари мустаҳкамланганлигини бутун воқелигимиз яққол кўрсатиб турибди. Совет коммунистларининг 14 миллион кишидан ортиқ армияси қарашлари ва ҳаракатларининг бирлиги жиҳатидан бир ёқадан бош чиқарган, марксизм-ленинизм байроғи остида метиндек жипслашган ҳолда ўзининг XXIV съездига келди.

Съезд арафасида бўлиб ўтган ҳисобот ва сайлов партиямиз кучқуввати ва мустаҳкамлигининг янги намойишига айланиб кетди. Бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишлари баланд руҳ билан ишчанлик вазиятида ўтди. Район, шаҳар, округ, область, ўлка конференциялари ҳамда иттифоқдош республикалар компартияларининг съездлари юксак уюшқоқлик ва сиёсий вазиятда ўтди. Конференциялар ва съездларнинг ишида жами 1 миллион 600 минг делегат қатнашди, шулардан салкам 70 минг киши музокараларда сўзга чиқди.

Партия комитетларининг ҳисоботларини, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг тўққизинчи беш йиллик плани юзасидан XXIV съезд Директиваларининг лойиҳасини муҳокама қилиш принципиаллик ва конкретлик, ишга реалистик ёндашув вазиятида ўтди. Ҳамма йиғилишлар, конференциялар ва съездларда коммунистлар КПСС Марказий Комитетининг ички ва ташқи сиёсатини, амалий фаолиятини якдиллик билан маъқуллаганликларини, бундан буён ҳам Ленин йўлига қатъий амал қилишга маҳкам бел боғлаганликларини изҳор этдилар.

Ўртоқлар! КПССнинг XXIV съездига жами 4963 делегат, шу жумладан, ҳал қилувчи овозга эга бўлган 4740 делегат ва маслаҳат овозига эга бўлган 223 делегат сайланди. Шуниси эътиборга сазоворки, 3691 делегат ёки жами составнинг 74,4 проценти съездга биринчи марта сайланган кишилардир.

Мандат комиссияси съездга маълум қиладики, барча партия ташкилотларидаги сайловлар партиянинг Уставига ва КПСС Марказий Комитети белгилаб берган ваколат нормаларига тўла мувофиқ равишда тўғри, ёпиқ (яширин) овоз бериш билан ўтказилди. 2900 партия аъзосидан ҳал қилувчи овоз билан бир делегат ҳамда партия аъзолигига кандидатларнинг 2900 нафаридан маслаҳат овози билан бир делегат сайлаб юборилди.

Делегатлар съездга область, ўлка партия конференцияларида ҳамда иттифоқдош республикалар компартиялари съездларида сайланди. Украина, Белоруссия, Ўзбекистон ва Қозоғистон компартияларидан делегатлар область партия конференцияларида сайланди.

Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, ички қўшинлар ва чегара қўшинларининг партия ташкилотларида турувчи коммунистлар делегатларни территориал партия ташкилотлари билан бирга сайладилар.

Мандат комиссияси барча делегатларнинг ваколатларини текшириб чиқиб, ҳаммасини ҳақиқий деб топди. Съездда 4949 делегат қатнашмоқда ва узрли сабаблар билан 14 делегат қатнашмаяпти.

Съездда барча область, ўлка ва республика партия ташкилотларидан вакиллар бор. Қуйидаги партия ташкилотларининг делегацияларини энг катта делегациялардан дейиш мумкин. Ватанимизнинг пойтахти Москвадан 314 делегат, Ленинград областидан — 175 делегат, Москва областидан — 158 делегат, Ростов областидан — 92 делегат, Краснодар ўлкасидан — 89 делегат, Горький областидан — 79 делегат, Свердловск областидан — 75 делегат, Куйбишев областидан — 69 делегат, Саратов областидан — 65 делегат қатнашмоқда. Мамлакатимизнинг тез ривожланаётган районлари — Сибирь ва Узоқ Шарқ коммунистларининг бир ярим миллион кишилик отрядидан 500 дан ошиқ делегат юборилган.

Иттифоқдош республикалар компартияларининг делегациялари состави қуйидагича: Украинадан — 873 киши, Қозоғистондан — 212 киши, Белоруссиядан — 163 киши, Ўзбекистондан 151 киши, Грузиядан — 107 киши, Озарбайжондан — 94 киши, Латвиядан — 50 киши, Арманистондан — 47 киши, Литвадан — 45 киши, Молдавиядан — 41 киши, Қирғизистондан — 37 киши, Тожикистондан — 31 киши, Эстониядан — 29 киши, Туркманистондан — 27 киши қатнашмоқда.

Съезд ишида янгитдан тузилган областлар: Қозоғистондаги Толдиқўрғон ва Тўрғай областлари, Ўзбекистондаги Наманган области, Қирғизистондаги Иссиқкўл ва Норин областлари, Тожикистондаги Ленинобод области, Туркманистондаги Мари, Тошовуз ва Чоржўй областлари партия ташкилотларининг делегатлари қатнашмоқдалар.

Ўртоқлар! Совет Иттифоқи Коммунистик партияси меҳнаткашлар барча социал табақалари ва группаларининг туб манфаатларини ифодалайди. КПСС, ифодали қилиб айтсак, мақсадларининг муштараклиги билан бирлашган ва улуғ ишга хизмат қилмоқ учун ўзини бағишлаган илғор ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг бирикмасидан иборатдир. Ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг докладида таъкидлаб ўтилганидек, партиямиз меҳнаткашларнинг энг яхши вакиллари ҳисобига ўз сафларини тўлдириб ва мустаҳкамлай бориб, ўз состави олдида турган вазифаларни энг яхши тарзда ҳал этишга имкон бериши тўғрисида доимо ғамхўрлик қилади. Съезд делегатларининг составида ҳам шу нарса акс этганлигини кўрамиз. Бу ерда ишчилар ва министрлар, колхозчилар ва олимлар, ҳарбийлар ва маданият арбоблари, партия ветеранлари ва унинг ёш авлоди — халқимизнинг муносиб фарзандлари йиғилишди. Съезд делегатлари партиянинг коллектив донолигини, унинг хоҳиш-иродаси ва куч-ғайратини ифодалайдилар.

Коммунизм қуриш учун курашда етакчи роль ўйнаётган совет ишчилар синфимиздан съездда ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ вакиллар бор. Саноат, қурилиш ва транспортнинг турли соҳаларидаги ишчилардан 1195 киши съездга сайлаб юборилган. Улар орасида атоқли металлурглар ва кончилар машинасозлар ва тўқимачилар, темир йўлчилар ва бинокорлар, ғоят мураккаб электрон — ҳисоб машиналари ва автомат асбобларни ясовчи малакали усталар бор. Уларнинг ҳаммаси меҳнатга чинакам коммунистик муносабатда бўлиш намуналарини кўрсатмоқдалар.

Делегатлар қаторида мамлакатимизнинг энг яхши пўлат эритувчиларидан «Азовсталь» заводининг ишчиси Григорий Яковлевич Горбань, Кузбассдан донгдор шахтер Егор Иванович Дроздецкий, Бошқирдистондан хизмат кўрсатган нефтчи Хатмулла Асилгареевич Султонов, москвалик тўқувчи Мария Сергеевна Иванникова ва ишлаб чиқаришнинг бошқа илғорлари ва новаторлари, кўпгина ватанпарварлик ишларнинг ташаббусчилари бор.

Қишлоқ хўжалигининг 870 меҳнаткаши съезд деделегатидир. Шуларнинг учдан икки қисми оддий колхозчилар ва совхоз ишчилари, звено ва бригада бошлиқлари, ферма мудирларидир. Бу кишилар қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан партия белгилаб берган программаларни амалга ошириш учун куч-қувватларини аямай меҳнат қилаётган, мўл ҳосил олишга, чорвачилик маҳсулотларини кўпроқ етиштиришга, колхоз ва совхозларнинг экономикасини мустаҳкамлашга сабот-матонат билан эришиб бораётган кишилардир.

Кубанлик бригада бошлиғи Михаил Иванович Клепиков, белоруссиялик механизатор Виктор Федорович Стасевич, эстониялик сут соғувчи Вайке Пээтеровна Нут, ўзбекистонлик пахтакор Инобат Охунова, қозоғистонлик чўпон Жўлсейт Молдасановлар ўтган беш йилликда меҳнатда ажойиб муваффақиятларга эришган кишилардир. Қишлоқ коммунистларининг бошқа ҳамма вакиллари социалистик мусобақада яхши-яхши натижаларга эришдилар.

Партиямиз экономикани бошқаришни такомиллаштиришга катта аҳамият бериб, буни халқ хўжалигининг барча соҳаларини муваффақиятли ривожлантиришнинг муҳим шарт-шароитларидан бири деб қарайди. Бизда саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг бошқариш соҳасида махсус билим ва бой тажрибага эга бўлган ажойиб ташкилотчи кадрлар етиб етишди. Шуларнинг кўплари бу ерда делегат сифатида қатнашмоқдалар. Съезд ишида саноат корхоналари ва қурилишлар, ишлаб чиқариш бирлашмалари ва фирмаларининг раҳбарларидан 370 киши, совхоз директорларидан 82 киши, колхоз раисларидан 148 киши қатнашмоқда. Бу рақамлар хўжалик кадрларимиз мамлакатда муносиб обрўга эга эканликларини билдиради.

Физика, химия, радиоэлектроника ва билимларнинг бошқа соҳаларидаги ўз тадқиқотлари ва кашфиётлари билан техника тараққиётига, экономика ва маданиятни ривожлантиришга, Ватан ва жаҳон фанига катта ҳисса қўшаётган кўпгина коммунист олимлар съездга сайланган. Совет Иттифоқининг космик фазони ўзлаштиришдаги ютуқларини бутун дунё тан олди. Космик кемаларни яратаётган, космос сари йўл очаётганларнинг кўплари ҳам шу залда ўтирибди.

Ҳозир КПСС сафларида салкам 13 минг фан доктори ва 110 мингдан ошиқ фан кандидатлари бор. Делегатлар орасида СССР Фанлар академиясининг, тармоқ академиялари ҳамда иттифоқдош республикалар фанлар академияларининг академиклари ва мухбир аъзоларидан 96 киши, доктор ва фан кандидатларидан 363 киши, мамлакатимиз илмий муассасалари ва олий ўқув юртларининг ходимларидан 138 киши бор. Съездда маданият ва халқ маорифи ходимлари, ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, артистлардан 120 киши қатнашмоқда. Делегатлар орасида фан ва маданиятнинг уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони академик Мстислав Всеволодович Келдиш, ёзувчи Михаил Александрович Шолохов, ҳайкалтарош Николай Васильевич Томский каби таниқли арбоблари бор. Совет зиёлиларимиз халқ билан чамбарчас боғланган, коммунистик қурилишда, меҳнаткашларни тарбиялашда актив қатнашмоқда.

Ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг докладида партия кадрларига юксак баҳо берилди. Марказий Комитет партия кадрларининг составини мустаҳкамлаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. Съездимизда 1205 партия ходими, шу жумладан, область ва ўлка партия комитетларининг, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг 300 секретари ҳамда округ, шаҳар ва район партия комитетларининг 700 нафардан ортиқ секретарлари қатнашмоқда. Съездга партия раҳбарларининг якдиллик билан сайланганлиги коммунистлар, меҳнаткашлар кенг оммаси уларга зўр ишонч ва ҳурмат билан қараётганликларидан далолат беради.

Съезд ишида бошланғич партия ташкилотларининг секретарларидан 137 киши, цех ташкилотлари секретарлари билан партия группа ташкилотчиларидан 356 киши қатнашмоқда. Ҳисобот даврида бошланғич партия ташкилотлари сон жиҳатидан кўпайди ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди. Эндиликда 31 мингтадан зиёд бошланғич партия ташкилотларида партия комитетлари бор. Ҳар учта колхоз партия ташкилотининг бирида ва ҳар иккита совхоз партия ташкилотининг бирида партия комитетлари тузилган. 66 мингта цех ташкилоти ва 92 мингта партия группаси янгидан тузилди.

Партия комитетлари ўзининг кундалик ишида кенг активга суянмоқда. Активлар эса йилдан йилга кўпайиб бормоқда. Ҳамма босқичлардаги партия органларининг ўзигагина 3 миллион 600 минг киши сайланган бўлиб, шуларнинг миллион кишида кўпи партия группа ташкилотчилари, цех ташкилотлари ва бошланғич ташкилотларнинг секретарларидир. Бурч ва юрак амрига кўра миллион-миллион пропагандистлар, агитаторлар, лекторлар, сиёсий ахборотчилар ва бошқа актив кишилар улар билан биргалашиб омма орасида иш олиб бормоқда. Партиянинг бутун фаолиятида меҳнаткашларни тарбиялаш ишида, совет кишиларини хўжалик сиёсий вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун сафарбар қилишда шу кишилар бажараётган самимий меҳнатнинг зўр аҳамияти бор.

КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида уқтириб ўтилганидек, сўнгги йилларда коммунистик қурилишда Советлар, касаба союзлар, комсомолнинг роли ошди. Улар давлат ишлари ва ижтимоий ишларни бошқаришда меҳнаткашларни тобора кенгроқ кўламда жалб қилмоқдалар. Съезд ишида совет ходимларидан 556 киши, касаба союз ва комсомол ходимларидан 126 киши қатнашмоқда. Делегатлар орасида СССР Олий Совети, иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советларининг 1284 депутати бор.

КПССнинг XXIV съездига Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз флоти ва чегара қисмлари ҳарбий хизматчиларининг катта бир группаси сайланди. Булар орасида маршаллар, адмираллар ва генераллар, офицерлар ва сержантлар бор. Шуларнинг кўплари социалистик Ватанимизнинг шон-шарафи ва озодлиги учун олиб борилган жангларда жанговар жасорат кўрсатиб, донг таратган кишилардир. Армия коммунистлари бутун шахсий состав учун ўз ҳарбий бурчини бекаму-кўст бажариш, юксак жанговар таълим тимсоли бўлиб хизмат қилмоқдалар. Совет халқи Ватанимизнинг муқаддас чегаралари посбонлигида ҳушёрлик билан турган ўз Қуролли Кучлари билан ҳақли суратда фахрлана олади.

Давлат, хўжалик, маданий ва ижтимоий фаолиятнинг ҳамма участкаларида совет хотин-қизлари эркаклар билан бир қаторда туриб самарали меҳнат қилмоқдалар. Ҳозирги вақтда Коммунистик партия сафларида 3 миллиондан ортиқ хотин-қиз бор. Бу рақам КПССнинг XXIII съезди олдидагидан қарийб 650 мингта кўпдир. Делегатлар орасида 1204 нафар хотин-қиз бўлиб, улар 24,3 процентни ташкил этади. Иваново областининг делегациясида хотин-қизлар 40 процентни, Кострома областида қарийб 35 процентни, Смоленск областида 32 процентни, Молдавия ва Литвада салкам 27 процентни, Туркманистон ва Ўзбекистонда 26 процентни ташкил этади.

Съезд ишида жуда кўп хотин-қизлар қатнашаётганлиги уларнинг сиёсий ва меҳнат активлиги юксак даражага эришганлигининг далилидир.

Делегатлар составининг билим даражаси юксак эканлигини кўрамиз. Делегатларнинг қарийб 58 проценти олий маълумотга, салкам 27 проценти тўлиқсиз олий ва ўрта маълумотга эга. Делегатлар орасида 1586 нафар инженер, экономист ва техник, 555 нафар агроном ва зоотехник, 483 нафар педагог, врач ва юрист бор. Мамлакатимиз халқларининг маданиятини юксалтиришда, таълим-тарбияни ривожлантиришда, билимларнинг ҳамма соҳаларига доир мутахассислар тайёрлашда Коммунистик партия ва Совет давлатининг эришган ютуқлари мана шу маълумотларда акс этган.

Ўртоқлар! Съездимиз делегатлари орасида 9 кишининг партия стажи революциядан олдин бошланган.

1917 йилнинг ноябридан 1921 йилгача бўлган даврда партияга 21 киши, 1922 йилдан 1940 йилгача 638 киши, 1941 йилдан 1945 йилгача 967 киши, 1946 йилдан 1955 йилгача 1240 киши, 1956 йилдан 1965 йилгача 1657 киши, 1966 йилдан 1970 йилгача 431 киши кирган.

Делегатлар ёш жиҳатидан қуйидагича тақсимланади: 30 ёшгача бўлганлар 5,1 процентни, 31 ёшдан 35 ёшгача бўлганлар 12,8 процентни, 36 ёшдан 40 ёшгача бўлганлар 13,9 процентни, 41 ёшдан 50 ёшгача бўлганлар 41,6 процентни, 51 ёшдан 60 ёшгача бўлганлар 20,7 процентни, 60 ёшдан катталар 5,9 процентни ташкил этади.

Шундай қилиб, катта ҳаёт йўлини босиб ўтган кишилар ҳам, шунингдек ёш коммунистлар ҳам съездга сайланган. Авлодлар ва партиямиз революцион анъаналарининг давомийлиги мана шунда кўринади.

Съезд ишида 61 миллат ва элат коммунистлари қатнашмоқда. Коммунистик партия мамлакатимиз халқларининг улуғвор ва бузилмас қардошларча дўстлигининг барҳаёт ифодаси эканлигини бу ҳол яна бир марта тасдиқлайди. Ўз состави жиҳатидан кўп миллатли КПСС айни маҳалда ўз моҳияти жиҳатидан бағоят интернационалдир.

Ватан олдидаги хизматлари учун делегатларнинг салкам 98 проценти Совет Иттифоқининг орденлари ва медаллари билан мукофотланган, 89 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига ва 549 киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган. Делегатлар орасида Ленин мукофоти ва Давлат мукофотининг лауреатларидан 182 киши бор.

Ўртоқлар! XXIV съезд партия ва совет халқининг коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичидаги вазифаларини белгилаб беради. Шу вазифаларнинг муваффақиятли амалга оширилиши социалистик Ватанимиз куч-қудратининг янада мустаҳкамланишини таъминлайди, совет халқини коммунизм сари комил ишонч билан бошлаб бораётган ленинчи партиямизнинг обрўсини янада оширади.

(Ўртоқ И. В. Капитоновнинг доклади қарсаклар билан бўлиниб турди).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXIV СЪЕЗДИ

КРЕМЛДАГИ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА

(Боши 2 ва 3- бетларда).

Никсон маъмурияти ўзининг «вьетнамлаштириш» сиёсатини мағлубиятдан сақлаб қолишга уриниб, беъмани ҳаракат бошлади ва уруш ҳаракатларини Камбоджага кўчирди, яқинда эса Сайгон қўғирчоқ режимининг қўшинлари Вашингтондан берилган буйруққа биноан Жанубий Лаосга бостириб кирди. Камбоджа ва Лаосга қарши қилинган агрессия шу мамлакатлар халқларининг қақшатқич зарбасига дуч келди.

Жанубий Вьетнам ва Лаос халқларининг яқинда Кхесань—Жанубий Лаос фронтида эришган ажойиб ғалабалари урушни «вьетнамлаштириш» сиёсатига ўнгарилмас зарба берди. Жанубий Вьетнам халқи Жанубий Вьетнам миллий-озодлик фронтининг жанговар жипслик байроғи остида, улуғ президент Хо Ши Миннинг «Охирги босқинчи юртимиздан улоқтириб ташланмагунча кураша берамиз», — деган васиятига амал қилиб, қурбонлар ва маҳрумликлардан чўчимай, жонажон шимолдаги ватандошлар билан биргаликда, Камбоджа ва Лаоснинг қардош халқлари билан ҳамнафас бўлиб, ғалабадан-ғалабага бормоқда. Жанубий Вьетнам халқи Америка агрессорларини ва уларнинг гумашталарини тор-мор қилишга, муқаддас миллий ва юксак интернационал бурчни бажаришга қаттиқ бел боғлагандирлар.

Жанубий Вьетнам халқи Америка агрессорларига қарши, ватанни қутқариб қолиш учун олиб бораётган курашида ҳамиша барча беш қитъадаги дўстларнинг зўр хайрихоҳлиги ва мададидан баҳраманд бўлиб келди ва баҳраманд бўлмоқда.

АҚШ агрессив урушни Камбоджага ҳам ёйган, яқинда эса Лаосга бостириб кирган ҳозирги вазиятда Совет ҳукумати баёнот эълон қилиб, Америка империалистларининг ҳаракатларини қаттиқ қоралади ва Америка империализмининг агрессиясига зарба бериш учун зарур бўлган ҳамма ёрдамни Ҳинди-Хитой халқларига беришга аҳд қилганлигини таъкидлади.

Қулай фурсатдан фойдаланиб, деди пировардида Нгуен Ван Хиеу, Жанубий Вьетнам халқи ва миллий-озодлик фронти номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, ҳукумати ва халқига хайрихоҳлик ва мадад учун, жуда катта, бебаҳо ва самарали ёрдам учун чуқур миннатдорчилик изҳор этишга ижозат бергайсиз. Вьетнам халқи билан совет халқини қардошлик ва жанговар дўстлик алоқалари тобора мустаҳкам боғламоқда, зотан, биз дўстлигимиз ва жипслигимиз кундан-кунга ўсиб, мустаҳкамланиб бориши учун куч-ғайратимизни аямаймиз.

Ўрток Л. И. Брежнев доклади ва делегатларнинг нутқлари иқтисодий ва социал ўсишнинг кенг миқёси тўғрисида. Совет Иттифоқининг қудрати ва халқаро обрўйи беқиёс ошганлиги ҳақида равшан тасаввур беради, деди Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўрток **И. И. Бодюл.**

Молдавия партия ташкилотининг делегатлари унинг иродасини ифодалаб, Марказий Комитет ҳисобот докладидаги ҳамма қоидалар ва хулосаларни батамом, тўла-тўкис маъқуллайдилар, деди нотиқ. Республика коммунистлари доклад ғояларини, съезд қарорларини, съезд ишлаб чиққан йўлни омманинг онгига сингдириш ва рўёбга чиқариш учун ҳамма ишларни қиладилар.

Социал проблемалар катта миқёсда ва сабот билан ҳал этилаётганлиги совет кишиларини ғоят руҳлантирмоқда. Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари мамлакат хўжалик ҳаётининг ижтимоий характери кучайганлигини таъкидлади.

Республикалар, ўлкалар, областларнинг иқтисодий ҳамкорлиги жараёни активлашди. Бир-бирларига кадрлар, малакали мутахассислар юбориш, фан ютуқларини ва ишлаб чиқариш тажрибасини баҳам кўриш кенгайди. Мамлакат экономикасида содир бўлаётган чуқур сифат жараёнлари Молдавия халқ хўжалигининг структурасини тубдан яхшилади.

Қисқа вақт ичида республикадаги йирик шаҳарлардагина эмас, ўрта ва кичик шаҳарларда ҳам саноат-индустриал комплекслари ўсди. Қишлоқ жойларда аграр-саноат бирлашмалари вужудга келди ва тез ривожланиб бормоқда. Бу ҳол саноатни хом ашё ва меҳнат ресурсларига яқинлаштирди, юк ташишга боғлиқ бўлган чиқимларни анча қисқартирди, қишлоқ аҳолисининг катта қисмини саноатни индустриал ташкил этишга жалб қилди, қишлоқдаги маданий-маиший проблемаларни ҳал этишга бебаҳо таъсир ўтказди.

Кейинги беш йил ичида республика экономикасининг жамланган ифодаси бўлмиш миллий даромад 39 процент кўпайганлигини ўрток И. И. Бодюл съездга маълум қилди. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1,6 баравар кўпайди. Қишлоқ хўжалик ялпи маҳсулотининг ўртача йиллик ҳажми аввалги беш йилдагига нисбатан 26,7 процент кўпайди.

Нотиқнинг фикрича, саноатдаги хўжалик ислоҳоти принципларини янада изчиллик билан амалга ошириш лозим. Корхоналар, министрликлар, идораларнинг раҳбарлари зиммасига сафарбар қилувчи ишлаб чиқариш топшириқлари ишлаб чиқиш мажбуриятини юклайдиган, фан ва техника ютуқларини янада тўлиқ ва тез жорий этиш учун объектив интилиш вужудга келтирадиган иқтисодий шарт-шароитларни яратиш ғоят муҳимдир.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида партия амалга ошираётган катта-катта тадбирлар бу соҳадаги ишни тубдан яхшилади. Шу билан бирга давлатнинг қишлоқ хўжалигига сарфлаётган жуда катта моддий ва молиявий ресурслари кўп ҳолларда ҳозир олиниши мумкин бўлганидан кўра озроқ натижалар бераётганлигини кўрмай ўтиш мумкин эмас. Қишлоқ хўжалиги техника жиҳатидан тубдан реконструкция қилиш даврига кирган ҳозирги вақтда меҳнатни хўжаликлар ўртасида ва тармоқлар ичида тақсимлаш, чуқур ихтисослаштиришни ўтказиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини концентрациялаш суръатларини жадаллаштириш жуда зарур бўлиб қолди.

Масалан, Молдавияда ҳозиргача кўп колхозлар ихтисослаштиришнинг нисбатан юксак даражасига эришдилар ҳамда саноат ва савдо-реализация ташкилотлари билан бевосита алоқа ўрнатдилар. Омухта ем ишлаб чиқариш ва гўшт етиштириш юзасидан, қишлоқ хўжалик маҳсулотини қайта ишлаш, лойиҳалаштириш ва кўп йиллик экинлар экиш ҳамда шу сингари ишлар юзасидан колхозлараро кооперация кенг ёйилди.

Молдавия халқи, деди сўзининг охирида И. И. Бодюл, қудратли кўпмиллатли ССР Иттифоқида тенг республикалар қатори яшаб, меҳнат қилаётганлиги билан фахрланади ва ўзини бахтиёр ҳисоблайди. У совет халқларининг дўстлиги ва қардошлигига абадий содиқдир, жонажон Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсатини батамом маъқуллайди ва съезднинг улуғвор режаларини амалга ошириш учун куч-қувватини аямайди.

Делегатлар ва меҳмонлар томонидан самимий кутиб олинган Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий Комитетининг аъзоси, партия Марказий Комитетининг секретари ўртоқ **Ким Ир** съездни табриклади. Бизнинг партиямиз билан халқимиз, деди у, совет ишчилар синфига, бутун совет халқига халқ хўжалигини ривожлантиришнинг янги беш йиллик планини бажариш учун курашда чин кўнгилдан катта муваффақиятлар тилайдилар.

Ўртоқ Ким Ир ўз мамлакатидаги социалистик қурилишнинг ҳамма жабҳаларида рўй бераётган революцион юксалишни гапириб берди. Ўртоқ Ким Ир Сен бошчилигидаги партиямиз Марказий Комитети раҳбарлигидаги халқимиз социалистик экономикани қуришни жадал давом эттирмоқда, деди у. Америка империалистик агрессорларини Жанубий Кореядан чиқартириб юборишга, парчаланган Ватанни бирлаштиришга ва бутун мамлакат миқёсида Корея революцияси ғалабасига эришишга ҳаракат қилаётган халқимизнинг миллий орзу-истаклари албатта рўёбга чиқади, деди нотиқ. Ўртоқ Ким Ир ўз партияси ва халқи номидан корейс халқининг Ватанни демократик негизларда, тинч йўл билан мустақил бирлаштириш учун олиб бораётган адолатли кураши билан бирдам бўлиб, унга ёрдам бераётганлиги учун КПСС га ва совет халқига ташаккур изҳор қилди.

Корейс халқи, деди ўртоқ Ким Ир, Америка империалистларининг Ҳинди-Хитойдаги, Ўрта ва Яқин Шарқдаги ҳамда дунёнинг бошқа ҳамма районларидаги агрессив ва уруш чиқариш кирдикорларини кескин қоралайди. Корейс халқи Вьетнам, Лаос, Камбоджа халқларининг Америкага қарши олиб бораётган адолатли, ватанпарварлик курашини актив қўллаб-қувватлашини, араб халқларининг империализмга ва Америкага қарши кураши билан қаттиқ бирдам эканлигини изҳор қилади. Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг секретари айтдики, Корея Меҳнат партияси билан корейс халқи ўтмишда бўлганидек, бундан буён ҳам марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми байроғини, империализм ва Америкага қарши кураш революцион байроғини баланд кўтариб, социалистик мамлакатларнинг халқлари билан, коммунистик ва ишчи партиялар билан, халқаро ишчилар синфи билан, дунёдаги ҳамма тинчликсевар халқлар билан жипслашаверади.

Қардош совет халқи билан дўстлик ва жипсликни ҳамиша қадрлаб келган ва қадрлаётган халқимиз, деди пировардида нотиқ, бундан буён ҳам иккала мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантириш учун бутун кучини сарфлай беради. Бу традицион муносабатлар тинимсиз мустаҳкамланаверади ва ривожланаверади.

Белоруссиянинг Новополоцк шаҳридаги бинокорлар комплекс бригадасининг бошлиғи **Ф. С. Кураленок** қуйидагиларни айтди:

— Биз, съезд делегатлари коммунистик қурилишнинг КПСС Марказий Комитети ҳисобот докладида баён қилинган янги вазифаларини зўр иштиёқ билан кутиб олдик, бу вазифаларни ўзимизнинг жонажон ишимиз деб, бутун совет халқининг асл ўй-фикрлари, истакларининг ифодаси деб қабул қилдик. Советлар мамлакати коммунистлари улуғ армиясида аъзо бўлишимиз билан, совет ишчиси деган фахрли ном эгаси бўлишимиз билан яна ва яна ифтихор қиласан киши. Менинг дўстларим — партиядаги, меҳнатдаги ўртоқларим жанговар кайфиятимизни, янги миқёслар айни муддаомиз эканлигини, тўққизинчи беш йиллик чўққиларини эгаллаш қўлимиздан келишини съезд делегатларига, партиянинг ленинчи Марказий Комитетига маълум қилишни сўрадилар.

Бутун мамлакатимиз каби Новополоцк ҳам қурилиш майдончасидан иборат. Ф. С. Кураленок бригадир бўлиб ишлаётган «Нефтестрой» 16-трестининг программаси ўтган беш йил мобайнида бир ярим баравардан зиёд ортди. Ўн йилдан сал кўпроқ вақт илгари бу ердаги ботқоқликлардан ҳеч ким ўтолмас эди. Эндиликда 50 минг киши истиқомат қилаётган кўркам шаҳар, нефтни қайта ишлайдиган йирик завод ва химия комбинати қад кўтарди.

Бизнинг диёримизда химия ва нефть химияси гигантларининг вужудга келганлиги, дейди нотиқ, биз, белоруссларда қонуний ифтихор туйғуларини оширади. Ана шу корхоналарнинг қурилиши совет халқлари ҳаётбахш дўстлигининг натижаси, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинча миллий сиёсатининг конкрет ифодаси эканлигини ҳамшаҳарликларим жуда яхши билишади. Ўртоқ Кураленок Новополоцкдаги корхоналарнинг лойиҳаларини тузиш, уларни қуриш, машина-ускуналарни ўрнатиб фойдаланишга топширишда ёрдам бериб келаётган Москва, Ленинград, Киев, Рига, Таллин, Тошкент ва бошқа шаҳарларнинг меҳнаткашларига самимий ташаккур изҳор қилади.

Илғор бригадир ўз нутқининг бир қисмини коммунистларнинг авангардлик ролига бағишлади. Қурилишнинг дастлабки йилларида, деди у, партия аъзоларимиз коммунист смена топшириғини бажармагунча қурилиш майдончасидан чиқиб кетмайди, деган қатъий қоидага амал қила бошладилар. Ҳозирги вақтда ҳар бир коммунист бутун бригада топшириқни бажармагунича майдончадан чиқиб кетаётгани йўқ. Корхонани ишга тушириш даврлари кишиларнинг оммавий қаҳрамонлиги даври бўлиб қолди. Партия бизга қанот бахш этди, бизни ҳаётнинг юксак мақсадлари билан илҳомлантирди, курашда чиниқтирди, умумий сафдан жой топиб олишимизга ёрдам берди, катта ишлардан бизни баҳраманд қилди. Биз бунга зарбдор меҳнатимиз билан жавоб берамиз.

Нотиқ сўзини давом эттириб бундай деди: партия XXIV съезди Директивалари лойиҳасининг эълон қилиниши ҳаммамиз учун катта ва қувончли воқеа бўлди. Биз бу Директиваларни очиқ партия йиғилишлари ва ишчиларнинг йиғилишларида муҳокама қилдик. Биз, ишчилар янги беш йиллик планларини бажариш учун қўлимиздан келган ҳамма чораларни кўрамиз.

Ўртоқ Кураленокнинг фикрича, капитал қурилиш программасини муваффақиятли амалга ошириш учун ишлаб чиқариш резервларидан моҳирлик билан фойдаланиш, аввало, машина ва механизмлардан яхши фойдаланиш муҳим аҳамиятга эгадир. У саноат ходимларига мурожаат қилиб, кўп юк кўтара оладиган қурилиш машиналари ва механизмларини кўпроқ ишлаб чиқаришни илтимос қилди.

Нотиқ съездда сўзга чиқиб, ишчи шарафи ва ишчи ифтихори тўғрисида гапирган делегатлардан К. Л. Смирнова ва Е. П. Проскуринларнинг фикрини қўллаб-қувватлади. Биз, деди ўртоқ Кураленок, мамлакатнинг хўжайинларимиз ва биз ўз қаторларимизда ишёқмаслар ва бракчилар, прогулчилар ва текинхўрлар бўлишига тоқат қилолмаймиз, совет ишчиси деган мағрур номга доғ туширувчиларга асло тоқат қилолмаймиз.

Делегат сўзининг охирида бундай деди: Биз, коммунизмнинг моддий базасини вужудга келтириб, мамлакатимизнинг истиқболи тўғрисида ўйлар эканмиз, ўзимизнинг интернационал бурчимизни ҳеч қачон эсдан чиқармаймиз. Биз, совет ишчилари партия съезди минбарида туриб, чет эллардаги синфдош барча қардошларимизга пролетар бирдамлиги байроғини бундан буён ҳам баланд кўтариб борамиз, деб ваъда берамиз.

Югославия коммунистлар союзи президиуми ижроия бюросининг гулдурос қарсаклар билан кутиб олинган аъзоси ўртоқ **М. Тодоровичга** сўз берилади. Югославия коммунистлари, Югославия Социалистик Федератив Республикаси ишчилар синфи ва халқлари номидан, дейди у, сизларга, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди делегатларига, мамлакатингизнинг барча коммунистлари ва меҳнаткашларига самимий, дўстона салом топшириш ҳамда съезднинг муваффақиятли ва самарали ишлашига тилак билдиришга ижозат бергайсиз.

Биз, деди нотиқ, СССР халқларининг Коммунистик партия раҳбарлигида бажараётган бунёдкорлик ишларини ва қўлга киритган талайгина ютуқларини табриклаймиз. Биз шу нарсага аминмизки, сизнинг съездингиз, бу съезднинг қарорлари мамлакатингизни жадал ривожлантиришга, меҳнаткашларнинг турмуш даражасини анча оширишга ва Совет Иттифоқи халқларини яшнатишга ёрдам беради. Биз съезднинг ишларини зўр эътибор билан кузатиб бормоқдамиз.

Нотиқ қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Фашизмга қарши, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун, инсониятнинг порлоқ истиқболи учун муштарак курашимиз давомида берилган жуда кўп қурбонлар ҳар иккала мамлакатимиз халқлари хотирасидан чуқур жой олди.

Халқларимизнинг чин манфаатлари ва ниятларига мувофиқ ўзаро ҳар томонлама ҳамкорликнинг ривожланиб бораётганлиги ана шу анъаналарни муттасил сақлаш ва мустаҳкамлашнинг энг ишончли воситасидир.

Биз Югославия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатлар ҳуқуқий тенглик, бир-бирига хизмат қилиш ва бир-бирининг ишига аралашмаслик принциплари асосида муваффақиятли ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан қайд қиламиз. Бу эса халқлар ва давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни муваффақиятли ривожлантиришнинг энг яхши гаровидир.

Биз худди шу нуқтаи назардан Югославия коммунистлар союзи билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўртасидаги ҳамкорликка катта аҳамият берамиз.

Нотиқ сўзини давом эттириб, қуйидагиларни айтди: Сизнинг XXIV съездингиз ўз ишини давом эттираётган кунларда Париж коммунарлари ишчилар синфининг революцион қаҳрамонлиги ва бунёдкорлик кучини амалда намойиш қилган ва Париж Коммунасининг тарихий ролини ҳамда жаҳоннинг социалистик истиқболини кўрсатиб берган пайтдан буён юз йил ўтди. Россия ишчилар синфи, меҳнаткашлари Ленининг гениал раҳбарлигида Улуғ Октябрь социалистик революциясини — жаҳондаги биринчи ғолибона социалистик революцияни амалга оширдилар. Биз Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг озодлик ҳамда мустақиллик йўлидаги кураши ғоят кенгайиб кетганлигининг шоҳидимиз. Бу мамлакатлардаги ижтимоий тараққиёт уларнинг миллий мустақилликни мустаҳкамлаш ва иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш йўлидаги кураши билан чамбарчас боғланган.

Социалистик Югославия АҚШ империалистларининг Ҳинди-Хитойдаги агрессиясини кескин қоралайди. Социалистик Югославия Вьетнам, Камбоджа ва Лаос халқлари билан бирдам эканлигини изҳор қилади ва уларга кенг кўламда ёрдам ҳамда мадад беради.

Ҳозирги замон тарихида янги қаҳрамонлик саҳифаларини очаётган Вьетнам халқининг фидокорона кураши, деб таъкидлади ўртоқ М. Тодорович, халқларимизни қойил қолдирмоқда. Бирлашган Араб Республикаси ва бошқа араб мамлакатларининг Исроил агрессиясига қарши ҳамда империалистлар тазйиқига қарши ҳаққоний курашини қўллаб-қувватлаб, бу курашга ёрдам бераётганлигимиз ҳаммага маълум. Биз Яқин Шарқдаги тангликни сиёсий йўл билан бартараф қилишга қаратилган тадбирларни қўллаб-қувватлаймиз, араб халқларининг босиб олинган ҳамма территорияларидан Исроил дарҳол чиқиб кетсин, деган ҳаққоний талабини қўллаб-қувватлаймиз.

Африканинг жанубидаги хатарли вазият ҳам бизни ғоят ташвишлантирмоқда. Биз, Африкадаги мустақил мамлакатларнинг ўз суверенитетини янги мустамлакачиларнинг ҳамлаларидан ҳимоя қилишга қаратилган тадбирларини астойдил қўллаб-қувватлаймиз. Биз, Португалия мустамлакаларидаги озодлик ҳаракатлари курашини ҳам қўллаб-қувватлаймиз. Биз Европадаги ижобий жараёнларни ва кескинликни юмшатиш, тинчлик ҳамда хавфсизликни ўз олдига мақсад қилиб қўйган ҳар қандай чора ва ташаббусларни қўллаб-қувватлаймиз.

Ўртоқ М. Тодорович сўзининг охирида Совет Иттифоқининг барча коммунистлари ва меҳнаткашларига яна бир марта ўртоқларча қизғин салом топширди ва уларнинг дўст Совет Иттифоқи халқлари бахт-саодати йўлида қилинаётган бунёдкорлик меҳнатида катта муваффақиятларга эришувларини тилади.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда. (ТАСС).

«КОСМОС-403» ПАРВОЗДА

2 апрель куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-403» учирилди. (ТАСС).

ФИКР-ЎЙЛАРИМИЗ ВА ИШЛАРИМИЗНИ ЖОНАЖОН ПАРТИЯГА БАҒИШЛАЙМИЗ

КПСС XXIV СЪЕЗДИГА ҚУТЛОВЛАР

Шу кунларда: «Москва. Кремль. КПСС XXIV съездига» деган адресга келаётган мактублар ва телеграммаларда бутун халқнинг Коммунистик партияга меҳр-муҳаббати ва чексиз садоқати ифода этилмоқда. Қутловлар, табрикномалар, меҳнат рапортлари Кремлнинг Съездлар саройига кетма-кет келиб турибди.

Республикалар, ўлкалар ва областларнинг коммунистлари, ишчилар, қишлоқ меҳнатчилари, олимлар, корхоналар ва илмий муассасаларнинг коллективлари ёзган қутловларда: «Жонажон партия XXIV съездини қизғин табриклаймиз», «КПСС XXIV съезди белгилаб берадиган вазифаларни амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишга аҳду паймон қилганмиз», «Ленинчи партиямизга ютуқларимизни зўр қувонч билан маълум қиламиз», «Коммунистик партия XXIV съездига оташин қалб саломини йўллаймиз», — деган сўзларни ўқиймиз. Армия ва Флот жангчилари жанговар ва сиёсий тайёргарликдаги муваффақиятларини маълум қилганлар.

РСФСР Олий Совети Президиуми билан Республика Министрлар Советининг ёзишича, Россия Федерациясининг меҳнаткашлари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун куч-ғайратларини аямайдилар ва Совет Иттифоқи халқларининг қардошлик оиласида беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажаришга, мамлакатимизда коммунизм қуришдан иборат буюк ишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Украина Компартияси Марказий Комитети билан Украина ССР Министрлар Совети қуйидагиларни ёзишган: уч орденли Совет Украинасининг ишчилари, колхозчилари, зиёлилари КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошира бориб, саккизинчи беш йилликнинг асосий иқтисодий ва социал вазифаларини бажардилар.

КПСС Москва шаҳар комитети қаҳрамон шаҳарнинг ҳамма коммунистлари ва меҳнаткашлари номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съездига, съезднинг ҳамма делегатлари ва меҳмонларига қизғин салом ва самимий қутловлар йўллади. Пойтахт саноат корхоналари ва ташкилотларининг коллективлари КПСС XXIV съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, юксак марраларга эришишга ва 1971 йил планини муддатидан олдин бажаришга қарор бердилар.

Мактублар ва телеграммалар мамлакатнинг ҳамма томонларидан келиб турибди. Съезднинг самарали ишлашини тилаб мактуб йўллаган, съезд олди социалистик мажбуриятлари бажарилганлиги тўғрисида рапорт берган шаҳарлар ва аҳоли пунктларини санаб тугатиш қийин «КолимаГЭСстрой» коллективи бундай деб ёзибди: Синегорьедаги ГЭСнинг асосий қурилиш майдончасидаги тайёргарлик ишларига белгиланган муддатдан тўққиз ой аввал киришилди. Новосибирск область Маслянино районининг меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди Директивалари лойиҳасини муҳокама қилиб, давлатга дон сотиш юзасидан беш йиллик планда белгиланган топшириқни тўрт йилда, чорвачилик маҳсулотлари сотиш топшириғини тўрт ярим йилда бажаришга қарор қилдилар.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони К. С. Заслонов номли депо темирйўлчилари съезд шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб съезд олди мажбуриятларини муддатидан олдин бажардилар. Ненецлар миллий округидаги Виучейский номли буғучилик колхозидан юборилган телеграммада қуйидаги сўзлар бор: колхозчилар давлатга гўшт сотиш планини 253 процент, сут сотиш планини 137 процент, балиқ сотиш планини 129 процент бажардилар. Металлурглар, кончилар, ёғоч тайёрловчилар, тўқимачилар, ўнлаб касб соҳиблари меҳнатда эришган ғалабалари тўғрисида хабар қилмоқдалар.

Партия ветеранлари съездга дил сўзларини йўллаганлар. Революцион подполье, Улуғ Октябрь социалистик революцияси, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушида қатнашиб, ҳозир Свердловскда истиқомат қилиб турган кекса коммунистлар, Тюмень областидаги КПССнинг кекса аъзолари съезд делегатларига оташин салом сўзлари билан мурожаат қилишган.

Йигит ва қизларимиз, комсомоллар коммунистлардан ибрат олмоқдалар. Ейск комсомоллари «Ленин ишига, партия ишига содиқмиз» шиори остида ленинча имтиҳон топширганликларини маълум қилишган. Ўзбекистон ССР Чирчиқ шаҳридаги 10-мактаб ўқувчилари ўз туйғуларини шеърий мисраларда ифодалаганлар.

«Съезд делегатларига — оташ қалб кишиларга пионерлик салюти! — деб ёзишибди Жданов шаҳридаги 57-мактаб пионерлари. — Сизларга катта муваффақиятлар тилаймиз, Ватанимиз бахт-саодати йўлида улуғ Ленин васият қилганидек ўқишга, меҳнат қилишга доим тайёрмиз!»

Рибинск депосининг машинист ёрдамчиси Г. В. Гежа ўз оиласида рўй берган катта қувончни съезд делегатларига маълум қилган. XXIV съезд очилган куни бу оилада фарзанд туғилди. «Ўғлимни Коммунистик партия таълим берганидек тарбиялашга сўз бераман», — деб ёзибди ишчи.

КПСС XXIV съезди номига рапортлар, мактублар ва телеграммалар ҳамон келиб турибди.

Ўртоқ съезд!
Умримизни бағишлаб меҳнат, курашга
Оталар-ла бир сафда ҳардам
Турамиз, деб ичамиз қасам.
Тўғри йўлдан адашмасликка,
Ленин партияси йўлидан бардам
Юрамиз, деб ичамиз қасам.
(ТАСС).

ҚАРДОШ ВЕНГЕР ХАЛҚИГА САМИМИЙ САЛОМ

Қардош венгер халқининг миллий байрами — Венгрия озод қилинган куннинг 26 йиллигини Ўзбекистон меҳнатчилари кенг нишонламоқдалар. Совет — венгер дўстлиги жамияти Ўзбекистон бўлимининг коллектив аъзолари бўлган корхоналарда, колхоз ва совхозларда, илмий муассасалар ва ўқув юртларида шонли санага бағишланган кечалар ва йиғилишлар ўтказилмоқда. Кинотеатрларда Будапешт кино усталари яратган бадиий ва ҳужжатли фильмлар намойиш қилинмоқда.

2 апрель куни республика пойтахти меҳнаткашларининг юзлаб вакиллари умум шаҳар тантанали йиғилишида қатнашмоқ учун Билимлар уйига келишди. Йиғилиш қатнашчилари орасида Венгрия шаҳар ва қишлоқларини фашист босқинчиларидан озод қилишда қатнашган Совет Армиясининг собиқ жангчилари ҳам бор эди. Билимлар уйининг фойесида Венгрия Халқ Республикаси барпо этилгандан бери босиб ўтилган шонли йўл тўғрисида ҳикоя қилувчи кўргазма очилди.

Совет—Венгрия дўстлиги жамияти Ўзбекистон бўлими правлениесининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги К. А. Зуфаров тарихий йиллик тўғрисида доклад қилди.

Сўзга чиққан нотиқлар социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг метиндек бирлиги тўғрисида, венгер халқи шу бирликдан куч-қувват олаётганлиги тўғрисида мамнуният билан гапирдилар, дўстларнинг бунёдкорлик меҳнатида янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

Йиғилиш қатнашчиларининг Венгрия—Совет дўстлиги жамияти Марказий правлениеси номига йўллаган мактубида ана шу истак изҳор қилинди. (ЎзТАГ).

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

5 апрель, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

16.50 — МОСКВА. 17.20 — Пионерлар концерти, 18.20 — Фан оламида, 18.50 — Концерт, 19.30 — **Заречная кўчасида баҳор** (бадиий фильм), 21.00 — КПСС XXIV съезди кундалиги, 21.15 — Ираклий Андрениковов ҳикоя қилади, 22.40 — Ҳужжатли фильм, 23.00 — Концерт, 23.45 — КПСС XXIV съездида.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Болалар учун концерт, 19.30 — АХБОРОТ, 19.45 — Совет армияси жангчилари учун кўрсатув. **Ўзбек тилида:** 20.05 — АХБОРОТ, 20.20 — Чолғу куйларидан концерт, 21.00 — Оламда нима гап?, 21.30 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув, 21.55 — Телетеатр: А. Салинский. «МАРИЯ».

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 18.00 — **ДУШАНБА.**

6 апрель, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 — МОСКВА, 13.00 — КПСС XXIV съездида, 13.30 — «Пионерия», 14.00 — Бадиий фильм, 15.15 — Музикали киоска, 15.40 — Янгиликлар, 18.35 — Мультфильмлар, 19.20 — Музикали спектакль, 21.00 — КПСС XXIV съезди кундалиги, 21.15 — Концерт, 21.55 — КПСС XXIV съездининг чет эллик меҳмонлари, 22.20 — Концерт, 23.15 — Спорт кундалиги, 24.00 — КПСС XXIV съездида.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Телевизион қўғирчоқ театри, 19.30 — АХБОРОТ, 19.40 — НОТ — Ўзбекистоннинг барча қурилишларига. **Ўзбек тилида:** 20.10 — **Сир очилди** (бадиий фильм), 21.30 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув, 21.50 — Адабий композиция, 22.25 — АХБОРОТ, 22.40 — «Ярим аср йилномаси».

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 20.00 — Классик музика саҳифалари, 20.40 — Саломатлик посбонлари, 21.10 — Бадиий фильм.

7 апрель, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 — МОСКВА. 13.00 — КПСС XXIV съездида, 13.30 — **Ота уйи** (бадиий фильм), 15.15 — Табиат ҳақида ҳикоялар, 15.40 — Бугун — халқаро саломатлик куни, 15.55 — Янгиликлар, 17.20 — Бадиий ҳаваскорлар концерти, 18.00 — КПСС XXIV съездида, 18.45 — **Москва бўйлаб** (бадиий фильм), 20.00 — Мамлакат съездга рапорт беради, 20.30 — Музикали учрашувлар, 21.00 — КПСС XXIV съезди кундалиги, 21.15 — Заря Долуханова куйлайди, 22.00 — КПСС XXIV съездида, 22.45 — КПСС XXIV съездига бағишланган спорт байрами.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.25 — ТОШКЕНТ. 18.30 — СССР теннисчилари турнири, 19.30 — Ўсмирлар учун эшиттириш, 20.10 — АБОРОТ. **Ўзбек тилида:** 20.25 — Иқтисодий тежамкорлик учун, 20.45 — **Катта йўл** (бадиий фильм), 22.20 — АХБОРОТ, 22.35 — Музикали кўрсатув, 22.15 — **ФУТБОЛ-71.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 20.00 — Элга хизмат — олий ҳиммат, 20.40 — Адабий кўрсатув, 21.05 — **Ажойиб ёз** (бадиий фильм).

8 апрель, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 — МОСКВА, 13.00 — КПСС XXIV съездида, 13.30 — Болалар учун кўрсатув, 14.00 — **Саҳро қуёши** (бадиий фильм), 15.25 — Янгиликлар, 18.25 — Мультфильмлар, 18.45 — В. Норейко куйлайди, 19.25 — **Мен яшайдиган уй** (бадиий фильм), 21.00 — КПСС XXIV съезди кундалиги, 21.15 — Я. СМЕЛЬЯКОВ шеърлари, 22.00 — Концерт, 23.15 — КПСС XXIV съездида, 23.45 — Концертнинг давоми 01.00 — **Футбол:** «ДИНАМО» (Тбилиси) — «ТОРПЕДО» (Москва).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — **Футбол:** «ПАХТАКОР» — «ДИНАМО» (Москва). **Ўзбек тилида:** 20.45 — АХБОРОТ, 21.00 — «Пропагандист» 21.30 — Концерт, 22.20 — Наманган саноат корхоналарида, 22.40 — **Ёнаётган арава йўли** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ФРУНЗЕ. 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.55 — Врач маслаҳати, 21.05 — Музикали композиция, 21.50 — Ҳужжатли фильм.

9 апрель, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. КПСС XXIV съездида, 13.30 — Музикали альбом, 13.55 — Бадиий фильм, 15.15 — Концерт, 16.00 — КПСС XXIV съездида, 18.30 — **Аср тенгдоши** (бадиий фильм), 20.00 — Эфирда «МОЛОДОСТЬ», 21.00 — КПСС XXIV съездида, 22.00 — Мамлакатимиз опера театрлари, 23.30 — КПСС XXIV съездида, 00.15 — Концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — АХБОРОТ, 19.15 — Партия, Сенга рапорт берамиз, 19.45 — Халқ контроли экрани. **Ўзбек тилида:** 20.15 — АХБОРОТ, 20.30 — «ОЛАМГА САЁҲАТ», 21.30 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув, 22.10 — Миллионлар ленинча университети, 22.25 — Телеочерк, 22.45 — Мамарасул БОБОЕВ (адабий портрет).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 20.00 — Ксения Давидова куйлайди, 20.40 — Тўлқинда-02, 20.50 — Врач маслаҳати, 21.00 — Ҳужжатли фильм, 21.20 — Музикали кўрсатув.

10 апрель, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Мультфильм, 10.20 — Телеминиатюралар, 11.00 — МОСКВА, 17.25 — **Катта болалар** (бадиий фильм), 18.40 — «Арғимчоқ», 19.30 — Кинопанорама, 21.00 — Янгиликлар, 21.05 — КПСС XXIV съезди (ҳужжатли фильм), 22.15 — «Алло, талантларни излаймиз».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, **Ўзбек тилида:** 18.00 — «Юлдузча» тележурнали, 18.40 — АХБОРОТ, 18.50 — Ҳужжатли фильм, 19.10 — «Мардлик — мангулик», 19.50 — Ҳужжатли фильм, 20.15 — АХБОРОТ, 20.30 — **Этери қўшиғи** (бадиий фильм), 22.10 — Меҳнатни шарафлаймиз, 22.40 — Концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.**

11 апрель, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.00 — ТОШКЕНТ. 9.05 — Кичкинтойлар учун эшиттириш, 9.40 — Юқори синф ўқувчиларининг телевизион олимпиадаси, 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 11.30 — **Барабанчининг тақдири** (бадиий фильм), 17.55 — ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** 18.00 — «Оталаримиз жасорати», 18.30 — Мультфильм, 18.50 АХБОРОТ, 19.10 — Концерт, 19.50 — Телеочерк, 20.00 — Кинофильм, 20.30 — АХБОРОТ, 20.50 — Телеминиатюралар, 21.30 — Яйлов баҳодирлари, 21.50 — **Эрта тонг** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 15.00 — МОСКВА. Экипаж бошланди, 15.30 — Музикали учрашувлар, 16.00 — Ер ва эл, 16.30 — КПСС XXIV съездининг чет эллик меҳмонлари, 16.45 — Фильм-балет, 17.15 — **Киносаёҳатчилар клуби**, 18.15 — Цирк томошалари, 19.00 — Мультфильмлар, 19.30 — **Совет Иттифоқи элчиси** (бадиий фильм), 21.00 — Янгиликлар, 21.05 — Спорт гимнастикаси, 22.45 — **ХОККЕЙ:** «ДИНАМО» — СКА (Ленинград).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — **ФРУНЗЕ. КЎРСАТУВЛАРИ.**

№ А. — 76. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Р. 02394.